

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Zunanja evalvacija študijskega programa

Univerza v Novi Gorici | Foto: CasarsaTinta foto studio

Univerza v Mariboru

n.a.k.v.i.s.

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru

Študijski program: Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, visokošolski strokovni in univerzitetni študijski program 1. stopnje, 180 ECTS ter magistrski program 2. stopnje, 120 ECTS, redni in izredni študij, lokacija izvedbe v Kranju.

Skupina strokovnjakov:

predsednik	<i>Prof. dr. Terence, Clifford-Amos, mednarodni svetovalec</i>
članica	<i>Doc. dr. Milena Alič PhD, Alzit d.o.o.</i>
član	<i>Matej Drobnič, doktorski študent Univerze v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo</i>

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 15.3.2022

Podpis predsednice/ka skupine strokovnjakinj/kov:

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju 18. 1. 2021. Skupina strokovnjakov je pripravljala sestankih, ki so potekali pred obiskom zavoda, uskladila priprave na obisk in kasneje pripravila skupno poročilo o zunanji evalvaciji. V postopku podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda Univerze v Mariboru je bil prvi obisk opravljen med 10. in 14. 5. 2021, drugi obisk pa je potekal od 15. do 19. 11. 2021. Na drugem obisku je skupina strokovnjakov presojala tri študijske programe Organizacija in management kadrovske in izobraževalnih sistemov na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru in sicer visokošolski strokovni študijski program, univerzitetni študijski program ter magistrski študijski program. Skupina je prejela gradivo za presojo 23. 6. 2021, dodatno gradivo pa 20. 9. 2021 in 15. 10. 2021. Omogočen je bil tudi dostop do vsebine nekaterih predmetov v spletni učilnici Moodle. Tekom obiska na daljavo, ki je potekal na daljavo preko aplikacije ZOOM je skupina strokovnjakov prosila še za dodatno gradivo in sicer Pedagoško najavo za leto 2020/21 in ga prejela 18. 11. 2021.

Obisk na daljavo je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom visokošolskega zavoda in univerze. V pogovorih so sodelovali predstavniki vodstva univerze in fakultete, predstavniki različnih komisij, predstavniki sindikatov, sodelavci podpornih in drugih strokovnih služb, predstavniki študentov, študenti vseh treh evalviranih študijskih programov, diplomanti, predstavniki zunanjega okolja (delodajalcev), skrbnik vseh treh evalviranih študijskih programov, asistenti, visokošolski učitelji in mentorji praktičnega usposabljanja.

Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo. Ob koncu obiska je predsednica skupine strokovnjakov glede na prejeto gradivo in glede na opravljene razgovore podala kratko poročilo o podaljšanju akreditacije študijskih programov. V ustnem poročilu je povzela glavne poudarke, ki bodo podrobneje opisani v nadaljevanju poročila.

V času obiska na daljavo neskladnosti sicer niso bile zaznane, zato tudi niso bile predstavljene v ustnem poročilu. Po prejemu dodatne dokumentacije (Pedagoška najava za leto 2020/21) in temeljiti preučitvi le-tega, pa je skupina naknadno ugotovila neskladnosti, ki so predstavljene v tem poročilu. Zaradi samega obsega analize izvedenega dejanskega števila kontaktnih ur glede na prejeto dokumentacijo in pa časovni okvir obiska fakultete ni bilo mogoče izvesti analize že tekom obiska, prav tako te neskladnosti nismo zaznali iz odgovorov sodelujočih na razgovorih.

V odzivu na prvo poročilo je fakulteta podala tri manjše pripombe na zapis in predlagane popravke besedila na str. 4 in 7 (standard 1 a) in b)) ter pojasnilo glede števila kontaktnih ur. Na podlagi učnih načrtov in pedagoške najave FOV za študijsko leto 2020/21, za katero je skupina strokovnjakov zaprosila naknadno je skupina strokovnjakov v prvem poročilu opisala analizo izvajanja kontaktnih ur. Pri tem so bile upoštevane ure, ki so bile obračunane izvajalcem. Fakulteta je v svojem odzivu na prvo poročilo pojasnila metodologijo obračuna izvedenih ur in skupini strokovnjakov na njihovo prošnjo predložila tudi podatkov o izvajanju predmetov v letu 2020/2021. Skladno s pripombami zavoda glede metodologije obračuna ur in podatki o izvajanju predmetov v letu 2020/2021 je skupina strokovnjakov ustrezno popravila poročilo. Pripombe so bile v celoti upoštevane.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Zunanja evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	2	5	0	0
Standard 2	2	6	0	0
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	3	3	0	0
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	4	7	0	2
Standard 5	4	4	0	0
Odličnost	1			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

a) samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:

Izvedba samoevalvacije z zbiranjem in analizo podatkov poteka enotno na nivoju celotne Univerze v Mariboru (UM) v tesni povezavi s fakultetami (njenimi članicami). Obsežna zbirka podatkov v obliki Excelove tabele o študijskih programih s skupnimi ocenami na ravni predmetov in učiteljev je objavljena skupaj s poročilom na univerzitetni spletni strani (odprt dostop). To poročilo obravnavajo tudi organi na ravni fakultete (FOV), njegov povzetek pa je na zelo skrčen način predstavljen v poročilih FOV o samoevalvaciji študijskih programov (pod točkami 11–14) – za vsakega od 3 obravnavanih programov KIS v svojem (ločenem) poročilu. Obrazec za samoevalvacijo programa je zasnovan skladno s standardi Meril NAKVIS -a in omogoča celovito presojo kakovosti. Temelji na izvedenih anketah in opravljenih analizah ter statistiki, kjer je to potrebno. Spremljanje in analiziranje nekaterih tem se zaključijo s predlaganimi ukrepi, a so mestoma precej običajni in se nanašajo na širše delovanje fakultete. Pri tem opažamo, da se kljub zelo zgoščenim poročilom programske samoevalvacije, nekatere vsebine v njih ponavljajo iz leta v leto.

Samoevalvacijsko programsko poročilo je zasnovano tako, da uvodoma opravijo pregled izvedenih ukrepov za izboljšanje izvedbe študijskega programa v preteklem letu in opišejo uspešnost. Na koncu poročila na podlagi prepoznanih ukrepov po točkah samoevalvacije pripravijo načrt, katere spremembe študijskega programa bodo predlagali v sprejem, da bi izboljšali kakovost izobraževanja. Na ravni Univerze v Mariboru je poskrbljeno, da za potrebe izvajanja evalvacijskih postopkov letno celostno zagotavljajo podatke in kazalnike, in sicer jih pripravljavci samoevalvacijskih poročil dobijo pred pričetkom novega evalvacijskega obdobja s konkretnimi navodili, kako naj se podatki interpretirajo. Na tej podlagi na fakulteti skrbno spremljajo področja izobraževalnega procesa (vpis domačih in tujih študentov, prehodnost in dokončanje študija, zadovoljstvo študentov, povezanost z delovnim okoljem, zaposljivost diplomantov, obremenitve študentov, ocene predavateljev in predmetov), opišejo stanje in delovanje na podlagi podatkov, zbranih na nivoju fakultete, ter opravijo primerjavo glede na predhodno obdobje, a skupina strokovnjakov pogreša pri posameznih točkah samoevalvacijskega programskega poročila podrobnejšo analizo in argumentacijo prikazanih podatkov, medletne primerjave oz. prikaz trendov ter konkretne predloge ukrepov (po možnosti v svojem sklopu, ločeno od opisa stanja), vezane na predstavljeno problemsko situacijo. Iz samoevalvacijskih poročil je razvidno, da je bila večja sistematična prenova vseh 3 študijskih programov izvedena v letu 2018/19 (več v standardu 3) in da je bilo pri zadnji samoevalvaciji v letu 2019/20 še prežgodaj za ovrednotenje njenih učinkov. V vseh treh letih po vseh treh programih zapišejo, da posodablajo učne načrte (vsebino, literaturo, učne izide, načine ocenjevanja, itd.), a žal ne pripravijo popisa konkretnih aktivnosti, ki bi nakazovale tudi nadgradnjo izboljšav po letih. Bistvene razlike med programi v poročilih ni.

Fakulteta skrbi za ustreznost izvajanja študijskega programa, načinov in oblik pedagoškega dela in dela študentov (glej standard 4). Študente spodbujajo k aktivni vlogi v učnem procesu in uvajajo na študenta osredinjeno učenje, poučevanje in ocenjevanje, kar se izkazuje v usmerjanju k sprotnemu delu, podajanju rednih povratnih informacij, možnosti opravljanja določenih predmetov s kolokviji (npr. Kvantitativne metode I, II), obravnavajo primere iz prakse na seminarskih in laboratorijskih vajah. Visokošolski študijski program KIS vključuje tudi obvezno študijsko prakso v privatnem ali javnem sektorju, kar študentom omogoča spoznavanje realnega okolja, pridobivanje praktičnih izkušenj in razvoj za kasnejšo poklicno pot potrebnih kompetenc (glej standarda 3 in 4d). V študijskem letu 2019/2020 se je izobraževanje zaradi pojava pandemije COVID v celoti in uspešno preselilo na daljavo.

V samoevalvacijskih programskih poročilih so predstavljeni osnovni kazalniki za spremljanje vpisa, prehodnosti in dokončanja študija študentov. Z vpisom ne zasedejo vseh razpisanih študijskih mest - razen na magistrskem programu rednega študija. Največ študentov, ki se vpišejo magistrski program KIS-MAG, prihaja iz istega dodiplomskega programa, več kot 50% se jih na KIS-MAG vpiše iz študijskih programov FOV. Ker zadnja leta vpis na študijske programe KIS celo pada, je fakulteta uvedla in izvaja aktivno promocijo teh študijskih programov v različnih sredinah, predvsem pa na gimnazijah in drugih srednjih šolah (razvidno iz samoevalvacijskih programskih poročil). Iz razgovorov je razbrati, da te aktivnosti že kažejo rezultate in obetajo boljši vpis v naslednjih letih. Prehodnost iz letnika v letnik je pri vseh 3 študijskih programih dokaj visoka - nadpovprečna (večinoma med 70% in 85%), izjema je visokošolski študij z zelo nizko prehodnostjo rednih študentov iz 1. letnika v 2. letnik (26,32% - fiktivni vpis) in nizko prehodnostjo izrednih študentov iz 2. letnika v 3. letnik (54,17). Iz objavljenih podatkov obremenitev študentov po predmetih (na podlagi študentske ankete) ni videti, da bi dejanske obremenitve bistveno odstopale od pričakovanih, kar so v pogovoru potrdili tudi profesorji. Ti vidijo velik problem pri zaključevanju študija (po zaključku vseh izpitov), saj je velik del študentov takrat že zaposlenih in jim pade motivacija za pripravo diplomskega oz. magistrskega dela. Zato kljub naporom šole in spodbudam profesorjev študij (na vseh programih) traja v povprečju precej dlje, kot je predvideno s študijskim programom. Diplomanti prejmejo javno veljavne diplome in strokovne nazive, skladne z zakonodajo.

Študenti vseh 3 študijskih programov so dobro zaposljivi, kar je razvidno tudi iz samoevalvacijskih poročil, kjer prikažejo podatke iz . Doseganje pričakovanih kompetenc in nadaljnji razvoj študijskih programov za dvig teh kompetenc (glej standard 3) je bil skozi razgovor lepo predstavljen s strani različnih skupin sogovornikov in ustreza pričakovanjem zaposlovalcev, pogrešamo pa sistematično pridobivanje in analizo teh informacij na letni ravni v okviru samoevalvacije (npr. preko anketiranja diplomantov).

Fakulteta spremlja statistiko uspešnosti opravljanja izpitov. Fakulteta spodbuja seznanjanje visokošolskih učiteljev s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja, iz samoevalvacijskih programskih poročil za leto 2017/18 je razvidno, da je fakulteta visokošolske učitelje na vseh 3 obravnavanih študijskih programih KIS seznanila z enotno ocenjevalno lestvico UM. Prihaja do ponavljanja izpitov. Iz samoevalvacijskih programskih poročil za vse 3 obravnavane študijske programe KIS je razvidno, da v zadnjih 3 letih univerzitetnem in magistrskem študijskem programu ni prišlo do nobenega primera četrtega neuspešno opravljenega izpita, so pa 4 take primere opravljanja izpita četrtič ali več zasledili v letu 2019/20 na visokošolskem študijskem programu KIS (pri predmetih

Angleški poslovni jezik, Osnove kvantitativnih metod I in Proces zaposlovanja). Pri preverjanju razlogov za ponavljanje izpitov so na fakulteti ugotovili, da so vsi ocenjevalci dobro seznanjeni s priporočeno ocenjevalno lestvico, in da jo pri preverjanju znanja tudi smiselno upoštevajo. Poleg tega se na FOV že več let izvaja tutorski sistem, sestavljen iz devetih tutorjev študentov in šestih tutorjev učiteljev, ki študentom nudijo vse informacije in pomoč pri študiju. Pomoč je še posebej izrazita pri predmetih, ki študentom povzročajo težave. Glede na navedeno in po opravljenih razgovorih so na fakulteti ugotovili, da je razlog večkratnega opravljanja izpita pri vseh štirih primerih povsem na strani študentov - neodgovoren pristop študentov k izpitom, ki je temeljil na poskusih in so študenti tako po nepotrebnem zapravljali roke. Študentom učitelji svetujejo sprotno aktivno učenje, udeležbo na pogovornih urah ter po neuspešnem pristopu vpogled v izpitno polo. Kljub naporom fakultete in pedagoškega kadra je trajanje študija še vedno pod pričakovanim (še posebej pri izrednih študentih). Stanje se ne izboljšuje, v letu 2019/20 se je še poslabšalo (najdaljši povprečni čas do zaključka študija je pri izrednih študentih magistrskega študija - 8 let v 2019/20, pri rednih študentih tega programa pa je pol krajši).

Pri načinih preverjanja znanja je bilo v študijskem letu 2019/20 zaradi epidemije zaznati nekaj sprememb, vendar so bile skladne z navodili, ki so jih posredovali odgovorni na UM in FOV. Spremembe so bile izvedene npr. na programu KIS-VS pri predmetih 1. letnika (Računalništvo in informatika ter Angleški poslovni jezik) in 2. letnika (Marketing, Poslovno komuniciranje, Delovno pravo in Ergonomija). Pri omenjenih predmetih so izpiti namesto pisnega preverjanja večinoma potekali ustno, v okolju MS Teams. Visokošolski učitelji so spremembe pravočasno sporočili tako strokovnim službam FOV kot študentom.

Tako kot kakovosti pedagoškega procesa daje fakulteta enak pomen tudi kakovosti študijskega okolja in svetovalnih storitev. Učitelji skrbijo za aktualnost in dostopnost gradiv, uporabljajo učno okolje Moodle, trudijo se biti študentom dostopni in jih usmerjajo ter nudijo pomoč, kadar je to potrebno. Urniki so skrbno pripravljene, študenti in učitelji so z njimi pravočasno seznanjeni. Odlično deluje tutorski sistem, saj je zaznano angažiranje učiteljev. Še posebej izrazita je skrb za študente s posebnim statusom in s posebnimi potrebami, ki se jim individualno posvečajo (glej standard 4a,g).

Samoevalvacijska programska poročila kažejo visoko zadovoljstvo študentov s študijskimi programi KIS (blizu ali nad 4 točkami na lestvici od 1 do 5 točk in nad povprečjem študijskih programov UM). Iz poročil programske samoevalvacije od leta 2017/18 do leta 2019/20 je moč opaziti povečanje zadovoljstva študentov s študijskimi programi KIS, in sicer: za 0,4 točke pri programu KIS VS, za 0,2 točke pri programu KIS UN in za 0,8 točke pri programu KIS MAG na lestvici od 1 do 5 točk.

Vodstvo FOV izvaja letne razgovore z vsemi zaposlenimi. Na lestvici -2 do 2 dosegajo ocene pedagoškega dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev Katedre za kadrovske sisteme FOV (Samoevalvacijsko poročilo FOV za leto 2019/20) povprečno oceno 1,55, kar je nad povprečjem FOV (1,41) in UM (1,42). Prav tako iz poročila izhaja, da v tem študijskem letu nihče od pedagoških delavcev FOV ni bil negativno ocenjen. Dekan je izvedel razgovore z najbolje in najslabše ocenjenimi visokošolskimi učitelji. Z ostalimi visokošolskimi učitelji so letne razgovore izvedli pristojni prodekan.

Vrednotenje znanstvene in raziskovalne dejavnosti osebja za Samoevalvacijsko poročilo fakultete vključuje analizo uspešnosti osebja pri znanstvenih raziskavah (po metodologiji ARRS) ter udeležbe v domačih in mednarodnih projektih. Nosilci predmetov so profesorji z

visoko in rastočo ravnijo pedagoških in raziskovalnih referenc (več v standardu 4f), ki študente aktivno spodbujajo k projektному delu in jih vključujejo v svoje projekte. Iz razgovorov s profesorji so nekateri pojasnili, da vsako leto poiščejo kakega spodbudnega študenta in ga vključijo v znanstveno-raziskovalno delo. Pred 2 leti so tako prejeli naziv »najboljša študentka UM« za eno od takih študentk, sicer pa je po izkušnjah le cca. 10% vseh študentov sposobnih in zainteresiranih za vključitev v ZR delo (več v standardu 4č). Ugotovitve raziskav, pri katerih so sodelovali študenti, so predstavljene na konferencah VIVID, mednarodna znanstvena konferenca o razvoju organizacijskih znanosti v Portorožu in drugih.

Skupina strokovnjakov vidi možnost izboljšav predvsem v večji celovitosti in doslednosti pri pripravi samoevalvacijskih programskih poročil ter pri načrtovanju ukrepov na način, da bodo vsebinsko osredotočeni le na izboljšanje kakovosti študijskega programa in bodo izkazovali razvojno usmerjenost. Prav tako naj fakulteta skuša preko študentskih predstavnikov v organih fakultete aktivneje angažirati študente k posredovanju predlogov za izboljšave študijskih programov ter k prepoznavanju rezultatov takega sodelovanja, formalno dostopnega preko objavljenih samoevalvacijskih poročil. Skupina strokovnjakov meni, da je fakulteta na dobri poti prepoznave uporabne vrednosti samoevalvacijskih poročil kot orodja za izboljševanje kakovosti študijskih programov in izobraževalnega okolja.

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

Na Univerzi izvajajo dve anketi, in sicer anketo o zadovoljstvu s študijem, ki jo študentje izpolnjujejo enkrat, in sicer ob zaključku študija, druga anketa je mnenjska anketa o pedagoškem delu in obremenitvi študenta, ki se izvaja po zaključku vsake posamezne učne enote, in sicer najkasneje do napredovanja v višji letnik. Vključeni so tudi študentje, ki so na študijski praksi oz. študijski izmenjavi. Ankete so za študente obvezne oz. so pogoj za napredovanje v naslednji letnik ali diplomiranje. Kjer je možno, se ankete izvajajo elektronsko.

Fakulteta kot del Univerze od leta 2017 dalje izvaja anketiranje diplomantov z namenom pridobiti povratne informacije o njihovi nadaljnji karieri in zaposljivosti diplomantov. Ta anketa naj bi služila tudi zbiranju informacij o pridobljenih in manjkajočih kompetencah diplomantov ter za posredovanje morebitnih predlogov fakulteti za izboljšave študijskega programa in pogojev študija, vendar v samoevalvacijskih poročilih te informacije niso bile predstavljene (glej standard 1a). Anketa o zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov UM (in s tem diplomantov FOV v okviru Univerze) se izvaja vsa leta, in sicer brez prekinitve. V letu 2016 so morali zaradi implementacije direktive GDPR v celoti pobrisati bazo ALUMNI (ker za anketiranje niso imeli ustreznih dovoljenj diplomantov), kar je posledično vplivalo na to, da do danes niso imeli reprezentativnega rezultata ankete na tem področju.

Fakulteta vključuje delodajalce v svoj proces samoevalvacije skozi njihovo aktivno vlogo v Strateškem svetu in v Programskem svetu študijskih programov KIS. Njihove povratne informacije in pobude se zbirajo in se o njih razpravlja tudi preko vseh drugih oblik sodelovanja z delodajalci (preko FOV Alumni kluba, Kariernega centra, konferenc FOV, strokovnih ekskurzij, gostujočih predavateljev iz prakse, študentske prakse in študijskih izmenjav). Primeri s strani sogovornikov predstavljenih izvedenih izboljšav vsebine predmetov na podlagi predlogov delodajalcev so npr. pri predmetu Delovno pravo (na

programu KIS UN), prav tako so delodajalci prispevali k večjemu poudarku na digitalnem marketingu v okviru vseh treh študijskih programov ipd.

Še en močan kanal za pridobivanje predlogov o spremembah in posodobitvah vsebin posameznih predmetov/študijskih programov so seje Katedre KIS, Programskega sveta KIS, Študentskega sveta in razprave o prejetih predlogih na Senatu fakultete in njegovih komisijah. Kljub ustrezni formalni vpetosti v proces samoevalvacije pa bi od študentov in njihovih predstavnikov pričakovali boljšo motivacijo za aktivnejše sodelovanje v postopkih samoevalvacije in za seznanjenost z njenimi izsledki. Predstavniki študentov pojasnijo, da za reševanje težav in posredovanje svojih predlogov za izboljšave raje uporabljajo neformalne in neposredne pristope. Študenti probleme najraje najprej rešujejo s pogovorom brez formalnih prijav oz. pritožb. Tako so pred pol leta imeli slabe izkušnje z izvajalko pri enem predmetu. Težavo so uspešno rešili zgolj s pogovori (ločeni pogovori vodstva s študenti).

Skupina strokovnjakov zaključí, da fakulteta analizira in upošteva mnenja, ki ga deležniki izrazijo v različnih anketah, vendar naj več pozornosti nameni še preverjanju, v kolikšni meri njihova mnenja v resnici tudi prispevajo k oblikovanju ukrepov. Pohvalno je aktivno in konstruktivno sodelovanje delodajalcev preko Programskega sveta ter preko vključevanja predavateljev (gostov) iz prakse v izvedbo študijskega programa ter njihovo posredovanje predlogov za spremembe.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Vse skupine deležnikov, ki so vključene v zbiranje podatkov za samoevalvacijo ali zanje le zainteresirane, lahko takoj dobijo povratne informacije (obveščanje po e-pošti o rezultatih anketiranja/ocenjevanja in o izpeljavi ukrepov za izboljšave na podlagi teh ugotovitev). Tako dobita osebje in vodstvo FOV (dekan / prodekan za izobraževalne dejavnosti) hitre in natančne informacije o pomanjkljivostih, ki terjajo pozornost in morda hitre ukrepe.

Celotno Samoevalvacijsko poročilo FOV, ki zajema zbirne ugotovitve samoevalvacije, je objavljeno na strani fakultete (odprt dostop). To Samoevalvacijsko poročilo fakultete pa žal ne vključuje vsaj ključnih ugotovitev iz poročil programske samoevalvacije (za vse 3 študijske programe KIS in tudi ne za ostale študijske programe FOV), ki niso objavljena (interno ali javno) na način, da bi bila dostopna vsem ključnim deležnikom. Kot je bilo opaziti iz razgovorov, javno objavljena samoevalvacijska poročila fakultete trenutno v očeh deležnikov niso zelo pomemben vir informacij za njihovo seznanjanje z izsledki samoevalvacije. Informacije o ugotovitvah samoevalvacijah in s tem povezanih ukrepih (predlaganih v tem in predhodnem ciklu samoevalvacije) ter njihovih rešitvah deležniki raje posredujejo in prejmejo neposredno pri njihovih obravnavah in pogovorih pri različnih formalnih in neformalnih druženjih (formalno na Senatu in v vseh njegovih komisijah). Opazili smo, da večina študentov sploh ne ve za obstoj samoevalvacijskega poročila niti kje ga lahko najdejo. Podobno jim ni poznano, kje so objavljeni drugi, zanje in za zagotavljanje kakovosti pomembni interni dokumenti fakultete. Smiselno bi bilo najti in vpeljati dodatne oblike informiranja študentov o dostopnosti zanje pomembnih dokumentov fakultete oz. na spletne strani, ki jih študenti najpogosteje obiskujejo, dodati kratke informacije s povezavami do spletnih mest s pomembnimi informacijami za študente, kamor sodi prej omenjeno samoevalvacijsko poročilo in pravilniki fakultete.

Na FOV sistem zagotavljanja kakovosti deluje na dokaj dobri ravni, ki ima še zmeraj številne priložnosti za izboljšanje.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Visoka raven in naraščajoče zadovoljstvo študentov s študijskimi programi.
- Aktivna vključenost delodajalcev v proces samoevalvacije in njihov prispevek k razvoju študijskih programov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Predlagani ukrepi iz samoevalvacijskih poročil naj bodo boljše povezani s priloženo Realizacijo prejšnjega akcijskega načrta (priloga A) in z novim akcijskim načrtom (priloga D). Predlagane ukrepe, ki naj bi trajali oz. ki trajajo več kot eno leto, je potrebno natančneje opredeliti in analizirati glede na pričakovane in dosežene rezultate na letni ravni.
- V samoevalvacijskih poročilih se izogibajte ponavljanju besedil iz prejšnjih samoevalvacijskih poročil, ki niso več relevantna.
- Vsaj najpomembnejše ugotovitve iz analize podatkov programskih samoevalvacij, zbranih iz anket študentov in objavljenih na spletnih straneh UM, naj se vključi v poročila programskih samoevalvacij na ravni fakultete.
- Nadaljuje naj se anketiranje diplomantov vseh študijskih programov, ki naj zajame tudi zbiranje podatkov o doseženih kompetencah diplomantov, ugotovitve in predlagani ukrepi pa naj bodo predstavljeni v programskih samoevalvacijskih poročilih.
- Študente še dodatno informirajte o vlogi predstavnikov študentov v organih fakultete in o objavljenih dokumentih (pravilniki, poročila samoevalvacije, ...), pomembnih za študente (kje so objavljeni oz. jim dosegljivi).

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- -

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- -

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- **sklenjenost kroga kakovosti:**

Samoevalvacijska poročila zavoda za zadnja tri leta prikazujejo primeren akademski napredek za vse tri presojane študijske programe. Za vsak študijski program objektivno obravnavajo in podrobno analizirajo vsaj 22 področij in kot celota pokrivajo celoletno obdobje izvedbe študijskega programa. V programska samoevalvacijska poročila so vključeni rezultati anket, s katerimi se pridobiva mnenja o pedagoškem delu profesorjev,

obremenitvi študentov, zadovoljstvu s študijem, izobraževalni dejavnosti, vpisu, učnem procesu in njegovem razvoju, preverjanju in ocenjevanju znanja, praktičnem usposabljanju, zaposljivosti diplomantov, pedagoških in raziskovalnih referencah in pa kakovosti pedagoškega procesa. Za vsako področje so predstavljeni rezultati ter podrobna analiza. Poročila omogočajo dober vpogled v izvedene aktivnosti in priložnosti za izboljšanje programov za pretekla tri leta.

Vsako poročilo vsebuje številne primere uspešno rešenih problemov in tudi nova področja, na katerih so možne izboljšave. Medtem ko povzetki na koncu vsakega poročila sicer navajajo določene primere sklenjene zanke kakovosti, pa teh ni možno jasno razbrati iz vsebine posameznih samoevalvacijskih poročil. V zaključnem razgovoru z vodstvom je bilo zapiranje zank kakovosti predstavljeno kot praksa, ki bi jo bilo treba v prihodnosti še bolj intenzivirati.

Znotraj posameznih samoevalvacijskih poročil in tudi med samoevalvacijskimi poročili za različne programe bi lahko bilo več razlik. Čeprav je prekrivanje nekaterih vsebin med posameznimi samoevalvacijskimi poročili vsekakor pričakovati, pa so si določeni deli preveč podobni, nekateri deli so celo enaki pri vseh poročilih. Na mnogih področjih se pojavljajo enaki izsledki in enake težave. Čeprav rezultati, predstavljeni v samoevalvacijskih poročilih kažejo na uspešno reševanje težav v preteklih letih, pa poročila ne vsebujejo navedb s primeri dobrih praks. Te naj bodo prepoznane ter pregledno in podrobno predstavljene.

Kljub temu pa se razvoj študijskih programov in rezultati dela v zadnjih treh letih odlično beležijo, kar je predstavljeno v nadaljevanju.

Za univerzitetni študijski program prve stopnje so v samoevalvacijskem poročilu študijskega programa za leto 2017-18 predstavljeni naslednji pomembni dosežki: nadzor nad morebitnim podvajanjem tem pri posameznih predmetih, sodelovanje profesorjev in asistentov z delodajalci v okviru programskega sveta, prepoznavanje kakovosti študijskega programa s strani študentov in pa dobra zaposljivost diplomantov, številni obiski gostujočih predavateljev iz industrije, večja vključenost študentov v strokovne, razvojne in raziskovalne projekte s strani profesorjev in dober prenos znanja (kar je tudi stalna aktivnost). V vseh dodiplomskih programih se to tudi izraža v obliki kakovostnih raziskovalnih dosežkov in njihovem prenosu v pedagoški proces, sicer v Evropi poznan kot »raziskovalno informativno poučevanje«.

Za leto 2018/19 so v samoevalvacijskem poročilu predstavljeni izboljšanje povezovanja študentov z delodajalci, kombiniran način poučevanja (kombinacija ex-catedra in poučevanja na daljavo), posodobitev spletnih učilnic, stalno preverjanje delovanja in posodabljanje informacijsko-komunikacijske infrastrukture, zagotavljanje primernih materialnih razmer za izvedbo pedagoškega procesa ter visoka stopnja zadovoljstva študentov s študijem in obiski gostujočih predavateljev iz gospodarstva.

Samoevalvacijsko poročilo iz leta 2019/20 pa omenja povečanje števila tujih študentov, kar pozitivno prispeva k večji internacionalizaciji ter prehod na komuniciranje preko platforme MS Teams.

V programskem samoevalvacijskem poročilu za leto 2017/18 za prvostopenjski visokošolski strokovni program je predstavljen pregled dela mentorjev praktičnega

usposabljanja v podjetjih s strani fakultetnih mentorjev, poudarjena je večja vključenost študentov v raziskovalno delo preko projektov. Dobro razvit karierni center omogoča dobre povezave s potencialnimi delodajalci, kar dokazujeta velik bazen mentorjev v podjetjih in številne povezave z delodajalci na Gorenjskem in širši okolici. Predstavljeno je tudi spodbujanje profesorjev k podpori študentom, ki izrazijo zanimanje za strokovno ali znanstveno-raziskovalno delo, kar se odraža v številnih prispevkih na konferencah.

Poročilo za leto 2018/19 obravnava primerno izvedbo praktičnega usposabljanja, ustreznost materialnih razmer za študente s posebnimi potrebami (dostop do prostorov za gibalno ovirane osebe, možnost uporabe dvigala, primerna urejenost sanitarij) ter učinkovito obveščanje lokalne skupnosti in drugih deležnikov o uspešnosti študijskega programa.

V letu 2019/20 so bile tudi na tem študijskem programu uvedene sodobne metode poučevanja (učenje preko reševanja problemov, učenje preko projektov), posodobljeni spremenjeni študijski programi so se izvajali do 55 % na daljavo. Z razglašeno epidemijo COVID-19 (od 16. 3. 2020 dalje) je celotna izvedba predavanj in vaj prešla v spletno okolje MS Teams, kar se je izkazalo kot odlična rešitev v epidemioloških razmerah.

Za magistrski študijski program je v samoevalvacijskem poročilu za leto 2017/18 predstavljeno povezovanje s tujimi univerzami na področju razvoja programov in podpis dvostranskega sporazuma o sodelovanju, spodbujanje študentov k samoiniciativnosti, kritičnemu razmišljanju, samostojnemu delu pri oblikovanju in izvedbi rešitev ter izkazovanju znanja in kompetenc, ki jih je okolje prepoznalo kot koristne. V študijskem letu 2018-19 se je nadaljevalo povečevanje znanstvenih objav profesorjev; in vključevanje študentov v raziskovalno delo. Rezultati raziskav so bili predstavljeni na konferencah VIVID, Portorož. Opazen je bil tudi porast interesa za vpis. V obdobju 2019-20 se je dvignila raven pedagoških in raziskovalnih referenc profesorjev. Zaposljivost diplomantov je bila zelo dobra. Poročilo za to obdobje obravnava tudi sprotno skrb fakultete za vključevanje študentov v raziskovalno in strokovno delo.

V samoevalvacijskih poročilih je skupina strokovnjakov zaznala stalno posodabljanje študijskih programov, sprotno spremljanje rezultatov in pa načrtovanje nadaljnega razvoja.

Pri obeh dodiplomskih študijskih programih se fakulteta zaveda, da je obdobje od vpisa študentov do zaključka študija z diplomom predolgo, zato predvideva aktivnosti v obliki sprotne opominjanja in spodbujanja študentov k opravljanju študijskih obveznosti oziroma zaključku študija. Skupina strokovnjakov sicer meni, da so potrebni še močnejši ukrepi. Tudi na področju vpisa se fakulteta zaveda pomembnosti promocije študija v srednjih šolah, predvsem med boljšimi dijaki, ki so njihova glavna ciljna skupina. Strokovna skupina tudi ugotavlja, da je vključevanje deležnikov v študijski program še naprej dobro načrtovano preko gostujočih predavateljev in sodelovanja profesorjev z gospodarstvom in tujimi strokovnjaki. Pomembno bi bilo tudi vključevanje zunanjih deležnikov pri redni evalvaciji študijskih programov in pedagoškega procesa, npr. v okviru kateder. Pri magistrskem študijskem programu se fakulteta osredotoča predvsem na vključevanje sodobnih tehnologij in vsebin v študijski program. Ohranjati nameravajo spodbujanje oziroma promocijo vpisa na drugo stopnjo pri diplomantih prve stopnje znotraj fakultete.

ter povečati prepoznavnost študijskega programa pri delodajalcih. To nameravajo doseči predvsem preko rednih srečanj z njimi in pa organizacije konferenc.

Analiza izvedbe študijskega procesa pri vseh treh presojanih študijskih programih jasno kaže, da so študenti zadovoljni z vsebino in izvedbo, tako v živo kot tudi na daljavo. Vsekakor pa je še nekaj neskljenjenih zank kakovosti, ki jih je treba zaključiti v prihodnosti in o njih poročati v naslednjih samoevalvacijskih poročilih. Fakulteta naj si tudi še naprej prizadeva za skrb za kakovost na vseh področjih delovanja.

Skupina strokovnjakov sicer ocenjuje, da so v letnih poročilih dobro, temeljito in ažurno predstavljene analize in ugotovitve o dejanskem stanju. Čeprav je v njih predstavljen tudi akcijski načrt in spremljanje le-tega, pa skupina strokovnjakov priporoča še dodatno vključitev predstavitev dobrih praks, večje razlikovanje med posameznimi programskimi samoevalvacijskimi poročili ter podrobnejšo predstavitev in spremljanje sklenitve zank kakovosti oziroma izvedbe aktivnosti predvidenih v akcijskem načrtu, s konkretno določenimi roki in podrobno predstavljenimi konkretnimi rezultati. V splošnem pa skupina strokovnjakov ocenjuje, da samoevalvacijska poročila dobro in natančno opisujejo aktivnosti, so pregledna in fakulteta z njimi doseže predvidene učinke.

V delo fakultete so aktivno vključeni vsi deležniki. Gostovanje zunanjih predavateljev oziroma gostov iz industrije potrjuje senat fakultete. Zunanji deležniki sodelujejo s fakulteto tudi v obliki podajanja predlogov, kot npr. nove oblike promocije, novi načini poučevanja, ter predlogi za nove predmete, kot npr. trg dela. Skupina strokovnjakov ocenjuje, da bi bilo možno vključevanje zunanjih deležnikov še izboljšati, predvsem v smislu aktivne vključitve v spremljanje priprave in izvedbe samoevalvacijskih poročil in akcijskih načrtov.

Kljub dobrim medsebojnim povezavam vseh deležnikov v okviru fakultete in tudi zunanjih, pa skupina strokovnjakov ni zaznala aktivne vključenosti vseh deležnikov (zlasti pa študentov) v celoviti proces zagotavljanja kakovosti. Zato predlagamo, da se vse deležnike čim prej aktivno vključi v celoten proces, pri katerem se upošteva tudi izsledke tega poročila skupine strokovnjakov.

V splošnem pa skupina strokovnjakov ocenjuje, da je na fakulteti vzpostavljena primerna kultura zagotavljanja kakovosti, s pomočjo katere se fakulteta razvija in raste. Vsekakor se rezultati te kulture kakovosti odražajo tudi v zadovoljstvu študentov.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Sprotno spremljanje vseh treh presojanih študijskih programov ter usmerjenost njihovega razvoja v obdobju zadnjih treh let
- Razvoj in izvajanje prenosa znanja («raziskovalno informativno poučevanje«)

Priložnosti za izboljšanje:

- V posameznih programskih samoevalvacijskih poročilih bi moral biti krog kakovosti natančneje določen, z jasno določenimi datumi in zahtevanimi rezultati
- Samoevalvacijska poročila za posamezne programe naj se med seboj bolj razlikujejo in podrobno obravnavajo programsko specifične tematike
- Spodbujajte in vključite vse deležnike v pripravo samoevalvacijskih poročil in izvedbo

akcijskega načrta

- V samoevalvacijska poročila vključite tudi različne primere dobrih praks
- Kjer je to smiselno, razmislite o možnih proaktivnih pristopih za zmanjšanje časa, ki ga študenti potrebujejo od vpisa do zaključka študija (glejte tudi standard 5)
- Prizadevajte si za vključenost vseh deležnikov celovit proces zagotavljanja kakovosti

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

-

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

-

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Fakulteta spremlja izvajanje študijskih programov prek Samoevalvacijskih poročil fakultete in študijskih programov (glej standard 1a, b). Opažene pomanjkljivosti študijskih programov KIS iz samoevalvacij pred 4-5 leti, kot npr. ugotovljen upad vpisa študentov ter ugotovljeno prekrivanje vsebin med predmeti znotraj programa (npr. pri programu KIS UN) in med sorodnimi predmeti na 1. in 2. stopnji študija, so privedli do prenove vseh treh študijskih programov KIS v letu 2018/19. Učni načrti so bili prenovljeni na podlagi uporabe Bloomove taksonomije. Na podlagi mnenja vodstva Fakultete in študentov, prekrivanje vsebin med predmeti ni več problem, obsežne promocijske dejavnosti za prepoznavnost študijskih programov FOV in za dvig interesa za študij na FOV med srednješolci, pa obetajo tudi porast vpisa študentov v naslednjih letih.

Ob upoštevanju razvoja študijskih programov je posebna pozornost namenjena tako vsebini kot strukturi programa, tako da je vedno ohranjena povezava predmetnikov in učnih načrtov s cilji in kompetencami posameznega študijskega programa ter da so vsebine študijskih programov horizontalno in vertikalno povezane (od prvega do drugega oz. tretjega letnika vsakega študijskega programa in tudi med študijskimi programi prve in druge stopnje). Pri razvoju študijskih programov poskušajo obdržati njihovo bistvo in osnovno vsebino ter s tem pričakovani poklicni profil diplomanta, ki ga pričakujejo zaposlovalci za zasedanje posameznih strokovnih delovnih mest. Posodobitve programov vključujejo predvsem dodajanje aktualne praktične uporabe pridobljenih znanj ter obravnavo sodobnih primerov iz prakse.

Študij na vseh treh programih daje diplomantom pričakovane kompetence s strani zaposlovalcev. Mnogi študenti so zaposleni že v času študija, vendar so tudi sicer diplomanti KIS dobro zaposljivi. Vsi trije študijski programi obravnavajo podobne tematike, vendar pa jih vsak izmed programov obravnava s svojega zornega kota, z različno globino obravnave oz. pridobljenega znanja ter s poudarkom na nadgradnji na dodiplomski stopnji pridobljenih kompetenc študentov pri nadaljnjem študiju na podiplomski stopnji. Tako visokošolski strokovni program daje potrebne veščine za operativno delo na področju kadrovskega managementa, univerzitetni program razvija razumevanje managerskega pogleda na ravnanje z ljudmi pri delu, magistrski program pa pogloblja razumevanje, sposobnost analiziranja in odločanja v okviru kadrovskega managementa. Pri študentih in diplomantih vseh treh študijskih programov delodajalci hvalijo dobre ali celo odlične organizacijske sposobnosti. Večina študentov in diplomantov je v razgovorih z nami potrdila, da so diplomanti magistrskega študija bolj zaposljivi na trgu kot diplomanti dodiplomske stopnje. Najpomembnejša sposobnost, razvita na podiplomski stopnji, je kritično razmišljanje, ki ga delodajalci najbolj cenijo pri diplomantih tega programa.

Fakulteta ima znanstveno-raziskovalno zelo aktiven kader, ki se povezuje tudi strokovnjaki iz podjetij in v svoje raziskovalno delo vključuje študente (več v standardu 1a in 4f). Izsledke svojih raziskav redno objavlja v uglednih znanstvenih revijah, nekateri izdajo tudi lastno monografijo ali visokošolski učbenik. Pregled učnih načrtov pokaže, da so pri večini predmetov med temeljno in priporočeno literaturo navedena dela nosilca predmeta ali njegovih sodelavcev na fakulteti, pri čemer je vsaj eno iz zadnjih 3 let. Poleg tega ima fakulteta močno razvito raziskovalno delo tudi na področju drugih kateder (Katedra za informatiko, Katedra za inženiring poslovnih in produkcijskih sistemov, ...). V sodelovanju z njimi razvija optimizacijo določenih delovnih procesov, ki so aktualni tudi za kadrovske področje. Spoznanja in razvite avtomatizirane metode s tega področja v okviru možnosti uvaja tudi v posamezne predmete.

S svojim znanstveno-raziskovalnim (ZR) delom prispevajo k razvoju področij, na katerih delajo. Kakovosten prenos znanj se zagotavlja preko vključevanja študentov v ZR delo, preko njihovega vključevanja v aplikativne projekte (glej standard 4č) ter preko vključevanja izsledkov ZR dela v učbenike (mnogi profesorji so namreč avtorji visokošolskih učbenikov) in študijska gradiva.

Kot je bilo pričakovano, je visokošolski študijski program KIS VS bolj praktično usmerjen in vključuje obvezno študentsko prakso (600 ur) pri izbranih ponudnikih študijskih praks. Univerzitetni študijski program KIS UN ne zahteva obvezne študijske prakse. Vključuje le praktično delo preko seminarjev, projektov in laboratorijskega dela v okviru vsakega predmeta. Študenti si želijo s temi oblikami dela pridobiti čim več praktičnih izkušenj. Pri sedanjem delu pohvalijo tudi možnosti obravnave študij primerov, tekmovanj, gostov iz prakse ipd.). Takih oblik dela si v okviru možnosti rednega študijskega programa želijo še več. Številne teme in predmeti so skupni za oba dodiplomska študijska programa. V takšnih primerih se predmeti izvajajo skupno za oba programa, vendar se predmeti za redne in izredne študente istega študijskega programa izvajajo ločeno. Magistrski študijski program je bolj raziskovalno naravnani in specializiran ter nudi naravno nadgradnjo dodiplomskega znanja. Kljub temu se pri več predmetih na tej stopnji teme do neke mere prekrivajo z vsebino predmetov dodiplomske stopnje, da se omogoči razumevanje tudi študentom, ki na magistrski študij prihajajo z drugih (nesorodnih) študijskih programov. Večinoma na vseh 3 programih iste oz. sorodne teme predavajo isti učitelji, zato lahko vse teme naredijo

zanimive tudi za študente, ki nadaljujejo študij istega (KIS) programa na podiplomski stopnji. Učitelji uporabljajo na posameznika (študenta) osredotočen pristop poučevanja.

Več študentov je v razgovorih omenjalo poseben vidik razvoja kompetenc, ki je specifičen in značilen za študente in diplomante FOV. Govorili so o stalnem nadgrajevanju sposobnosti, ki so jo poimenovali "organizacijsko razmišljanje". Ker lahko organizacijsko razmišljajo, menijo, da so boljše pripravljene na svet, sposobni delovati na več ravneh in imajo dobro razvito sposobnost komuniciranja z ljudmi. Študenti so tudi zelo aktivni (zaposleni v podjetjih in/ali dejavni v raznih družbeno-koristnih dejavnostih), kjer lahko to sposobnost "organizacijskega razmišljanja" s pridom uporabljajo in jo nadalje razvijajo (tudi v korist širše družbe). V tem širšem smislu je ta razvita kompetenca mnoge med njimi pripravila, da postanejo aktivni državljani in to ostanejo tudi po zaključku študija.

Iz pogovorov je bilo razvidno, da delodajalci opažajo, da imajo študentje veliko znanja, ne znajo pa ga dobro predstaviti. Zato se je FOV odločila za izboljšanje pedagoškega procesa z uvedbo sodobnih, študentom prijaznih oblik poučevanja (študije primerov, viharjenje možganov, timsko delo, na študenta osredotočeno poučevanje, sprotno učenje, ipd.). COVID kriza je prisilila fakulteto, da je za nekaj časa celoten pouk (izvedba študija) potekal samo na daljavo.

Učni načrti predmetov so večinoma dosledno izpolnjeni na enotni predlogi. Vsebina predmetov, pričakovani študijski rezultati in vsebina praktičnega dela (v okviru seminarskega dela in vaj) je pri večini učnih načrtov zelo zgoščeno in skopo predstavljena, pogosto z uporabo splošnih izrazov, iz katerih ni možno razbrati konkretne vsebine in poudarkov predmeta. Ponekod je tudi omenjeno spoznavanje ali uporaba določenih metod, orodij in storitev IKT, v redkih primerih so tudi konkretno navedena in poimenovana. Operativne informacije v e-učilnicah (navodila, vodniki, primeri) dokazujejo uporabo sodobnih IKT podprtih orodij za reševanje različnih strokovnih nalog. Pri tem pa konkretne navedbe (nazivi) uporabljenih metod, orodij in storitev IKT, ki naj bi se jih naučili študentje uporabljati pri teh predmetih, večinoma manjkajo v učnih načrtih. Večja podrobnost zapisa učnih načrtov bi pripomogla k lažjemu preprečevanju bodočih podvajanj vsebin med predmeti.

Prednost, ki jo je potrebno poudariti in pohvaliti, predstavlja skrb za strokovni jezik in razumevanje snovi s strani študentov. Pri pridobivanju znanja, specifičnega za posamezen predmet je snov podana v kombinaciji obeh jezikov – slovenščine in angleščine, pri čemer so osnove predmeta in temeljni učbeniki večinoma slovenski. Tega zaradi pomanjkanja sodobnih učbenikov in učnih gradiv v slovenščini ni lahko doseči. Kljub temu je fakulteti uspelo ohraniti ustrezno mešanico slovenske in angleške literature pri vseh predmetih, tako da združujejo uporabo slovenskega strokovnega jezika z najnovejšim znanjem (pogosto iz tujih virov).

Fakulteta je že načrtovala ukrepe za nadaljnji razvoj študijskih programov KIS. Uporablja in uvaja različne napredne pristope poučevanja, kot npr. timsko delo, študije primerov, problemsko učenje, viharjenje možganov, projektno delo, študij skozi igro ipd., ki naj bi bile do leta 2023 uvedene v celotnem študijskem programu. Poleg tega je predvideno, da bo izbira izbirnih predmetov iz kadrovskega področja razširjena do leta 2025. Na podlagi ukrepov iz programskih samoevalvacijskih poročil od leta 2017 dalje so nosilci predmetov dolžni pregledovati in posodabljati učne načrt predmetov vsako leto. Rezultati tega ukrepa so vidni iz predloženih učnih načrtov, ki vključujejo posodobljeno in najnovejšo literaturo

ter iz posodobljene vsebine in gradiv v e-učilnicah v okolju Moodle. Glede na navedbe vodje vseh treh študijskih programov KIS na fakulteti, prof. dr. Gorana Vukoviča, načrtujejo še eno celovito programsko posodobitev za vse 3 študijske programe v naslednjem letu. Poleg tega FOV v okviru svojih drugih programov razvija zelo inovativne pristope, ki temeljijo na robotiki in njeni integraciji s človeškimi aktivnostmi. Možno je pričakovati, da se bodo ti razvojni dosežki v neki obliki v prihodnje tudi uvajali v študijske programe, kar bi predstavljalo neposreden prenos dognanj znanstveno-razvojnega dela fakultete v njeno pedagoško prakso in študijske programe.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da fakulteta razvija študijske programe KIS v pravi smeri, prikazane spremembe v zadnjih letih ocenjujemo kot smiselne in nekatere tudi kot potrebne (npr. vsebinske osvežitve na podlagi novosti v zakonodaji in novih aktualnih praks, uvajanje sodobne IKT tehnologije v vsebine in izvedbo predmetov, vključevanje sodobnih metod poučevanja, razvoj in zagotovitev izvedbe na daljavo). Želje študentov po vključitvi več v spoznavanje prakse usmerjenih pedagoških pristopov tudi na univerzitetnem in magistrskem programu bi kazalo upoštevati pri izbiri pedagoških pristopov (načina spoznavanja snovi) v obsegu in na način, ki omogoča, da teoretični del in celota predmeta nista okrnjena.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Razvoj naprednih kompetenc »organizacijskega razmišljanja« pri študentih, ki so pomembne za aktivno državljanstvo.
- Opažena je posebna skrb za pridobivanje jezikovnega znanja in sposobnosti strokovnega izražanja v obeh jezikih – slovenščini in angleščini s kombiniranjem uporabe gradiv v slovenščini (večinoma učbenikov, predstavitev učiteljev) z angleškimi gradivi (članki, spletna gradiva, video posnetki, igre).
- Fakulteta razvija zelo inovativne pristope, ki temeljijo na robotiki in pričakuje, da jih bodo v prihodnje tudi uvajali v študijske programe. Že zdaj uporablja in uvaja različne napredne pristope poučevanja, kot npr. timsko delo, študije primerov, problemsko učenje, viharjenje možganov, projektno delo, študij skozi igro ipd.

Priložnosti za izboljšanje:

- Pripravite analizo učinkov prenove študijskih programov v letu 2018/2019 in na enak način analizirajte prihodnje prenove programov.
- Naredite podrobnejši opis vsebine in pričakovanih študijskih rezultatov v učnih načrtih, da bo možno nadaljnje prepoznavanje morebitnega prekrivanja vsebine med predmeti. Opišite tudi vsebino praktičnega (seminarskega, projektnega ipd.) dela in poimenujte orodja IKT, ki bodo uporabljena pri predmetu.
- Študenti si želijo več v spoznavanje prakse usmerjenih pedagoških pristopov tudi na univerzitetnem in magistrskem programu.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- -

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- -

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

- a) načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):**
- različnim skupinam študentov,
  - različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),
  - potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

Visokošolski študijski program prve stopnje in magistrski študijski program druge stopnje Organizacija in management kadrovske in izobraževalne sistemov se izvaja kot redni in izredni študij, univerzitetni študijski program prve stopnje Organizacija in management kadrovske in izobraževalne sistemov pa le v obliki rednega študija. Redni in izredni študij se izvajata ločeno. Študij se izvaja v blokovno. Izredni študenti dodiplomskega in magistrskega študija so izrazili željo po več praktičnih znanjih, saj je njihov študij zaradi manjšega števila kontaktnih ur naravnano bolj teoretično. Študenti so prvostopenjska študijska programa povzeli kot študija, kjer se pridobi osnovna (bazična) znanja, več je učenja, na magistrskem študiju pa se to znanje bolj poglobi in razširi, precej več je samostojnega dela in raziskovanja. Ocenjujejo pa, da znanje, ki ga prejmejo na dodiplomskem študiju, pogosto ni dovolj za njihovo željeno karierno pot, zato se odločajo za študij na drugi stopnji.

V času epidemije Covid-19 je pedagoški proces na vseh treh presojanih študijskih programih prešel na obliko izvajanja na daljavo kar še posebej ustreza izrednim študentom, saj tako lažje usklajujejo študij s svojimi rednimi delovnimi obveznostmi. Pedagoški delavci so tudi bolj aktivni, študenti pri izvedbi študija na daljavo niso zaznali posebnih težav z vidika uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije. Fakulteta načrtuje ohraniti večji delež te oblike izvedbe študija tudi v prihodnje, kjer bo to mogoče.

Na vseh treh presojanih študijskih programih se izvajajo tudi gostujoča predavanja, seznam gostujočih predavateljev vsako leto potrdi senat fakultete. Študenti so predavanja strokovnjakov iz gospodarstva izpostavili kot pomembno prednost. Gostujoča predavanja kot pomembno prednost prepoznava tudi skupina strokovnjakov, saj so preko teh predavateljev študenti v stiku z gospodarstvom, aktualnimi trendi na njihovem področju, predvsem pa imajo možnost neposrednega kontakta za bodoče zaposlitve.

Učni načrti so pripravljani ob upoštevanju Bloomove taksonomije. Študenti so z vsebino učnih načrtov seznanjeni in potrjujejo skladnost izvedene vsebine s predvideno vsebino predmetov v učnih načrtih. Obremenitve študentov fakulteta redno spremlja preko študentskih anket, glede na rezultate se tudi prilagaja izvedba študija. V preteklih letih so rezultati pokazali tako previsoko kot tudi prenizko obremenitev študentov pri nekaterih predmetih, zaradi česar je prišlo do manjših sprememb pri izvedbi teh predmetov v naslednjih letih. Te probleme so reševali tudi z uvedbo novih učnih metod, npr. nevihte

možganov (ang. *brainstorming*), študij primerov, učenje skozi igro, učenje preko reševanja problemov, učenje preko projektov itd.

Na magistrskem študijskem programu se pri nekaterih predmetih ponovi osnovna vsebina, ki je nujna za razumevanje nadaljnje vsebine, predvsem zaradi študentov, ki se na magistrski študijski program vpišejo iz drugih (nesorodnih) dodiplomskih študijskih programov. Skupina strokovnjakov zato fakulteti svetuje razmislek o spremembi pogojev za vpis na magistrski študij za študente, ki prihajajo z drugih fakultet ali sorodnih študijskih smeri v smislu priprave uvajalnih seminarjev za pridobivanje osnovnega znanja s prve stopnje, potrebnega za razumevanje snovi na magistrski stopnji.

Vsi trije presojani študijski programi so primerni za različne skupine študentov, med katere sodijo tudi skupine študentov s posebnimi potrebami oziroma posebnimi statusi. Fakulteta tem skupinam omogoča posebne individualne prilagoditve v dogovoru z izvajalci pedagoškega procesa. Fakulteta je s strani Olimpijskega komiteja Slovenije prepoznana tudi kot športnikom prijazna fakulteta, kar se odraža tudi v prilagodljivosti študijskega procesa vrhunskim športnikom. Kljub temu, da imajo študenti s posebnimi potrebami omogočene različne prilagoditve študija, pa morajo dosegati enake standarde znanja in izpolniti vse obveznosti študija.

Skupina strokovnjakov je mnenja, da se načini in oblike poučevanja na vseh treh presojanih študijskih programih primerno razvijajo in prilagajajo trenutnim situacijam in so skladni s potrebami in pričakovanji študentov na posameznih stopnjah študija. Ustrezno so prilagojeni različnim skupinam študentov z različnimi potrebami ter tudi visokošolskim učiteljem in sodelavcem.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Dejansko število izvedenih kontaktnih ur določi vodstvo. Izvajalci pedagoškega procesa redno poročajo o svojem delu, fakulteta vodi evidence vseh opravljenih ur izvajalcev. Iz pedagoške najave FOV za študijsko leto 2020/21, za katero je skupina strokovnjakov zaprosila naknadno ter iz podatkov o izvajanju predmetov v letu 2020/2021, za katere je skupina strokovnjakov zaprosila po prejemu odziva zavoda na prvo poročilo je razvidno sledeče:

Študijski program KIS-VS:

Na rednem študiju je število izvedenih ur predavanj in vaj pri vseh predmetih ustrezno. Na izrednem študiju pa se pri večini predmetov dejansko izvede tretjina ur predavanj, predvidenih v učnih načrtih, pri nekaterih predmetih pa je število izvedenih ur predavanj še manjše, in sicer pri predmetih *Kadri in upravljanje kritične infrastrukture*, *Marketing*, *Osnove izobraževanja*, *Metode in tehnike planiranja kadrov*, *Organizacija pisarniškega poslovanja*, *Ergonomija*, *Delovno pravo*, *Poslovne programske rešitve* in *Sistemi za podporo odločanju* se izvede 13% ur predavanj, predvidenih v učnih načrtih. Dejansko število izvedenih ur vaj na izrednem študiju pa je pri večini predmetov med 15 in 33%, pri predmetih *Kadri in upravljanje kritične infrastrukture*, *Marketing*, *Osnove izobraževanja*, *Metode in tehnike planiranja kadrov*, *Organizacija pisarniškega poslovanja*, *Ergonomija*, *Delovno pravo*, *Poslovne programske rešitve* in *Sistemi za podporo odločanju* pa 0%, kar pomeni, da se pri teh predmetih vaje ne izvajajo.

Študijski program KIS-UN:

Število izvedenih ur predavanj je pri vseh predmetih ustrezno in sicer v 100% obsegu ur, predvidenih v učnih načrtih.

Študijski program KIS-MAG:

Na rednem študiju je število izvedenih ur predavanj in vaj pri vseh predmetih ustrezno oziroma predstavlja 100% predvidenih ur predavanj in vaj v učnih načrtih.

Na izrednem študiju pa se z izjemo predmetov *Statistika v raziskovanju*, *Management tveganj* in *Sodobna organizacijska in managerska orodja*, kjer se izvede tretjina predvidenih ur vaj in predavanj, pri vseh ostalih predmetih dejansko izvede le 14% predvidenih ur predavanj, vaj pa se glede na pedagoško najavo ne izvaja.

Iz prijavnice dokumentacije skupina strokovnjakov pred izvedbo razgovorov nepravilnosti v zvezi s standardom 4 b) ni zaznala, prav tako smo o tem vprašali udeležence na razgovorih in iz njihovih odgovorov nismo zaznali anomalij. Po prejemu dodatne dokumentacije (Pedagoška najava za leto 2020/21) in temeljiti preučitvi le-te, pa se je izkazalo, da nepravilnosti pri izvedbi pedagoškega procesa dejansko obstajajo.

Fakulteta je sicer v dokumentaciji za presojo vseh treh študijskih programov navedla, da se del predavanj in vaj (do največ 50%) lahko izvaja tudi v e-obliki preko spletne učilnice Moodle. V Statutu UM je tudi navedeno, da se lahko predmeti na izrednem študiju podajo zgoščeno in se zmanjša število ur obveznega sodelovanja pri izobraževalnem delu, posebej pri predmetih, pri katerih so vsebine študentu iz njegovih delovnih izkušenj znane. To sicer pomeni možnost zmanjšanja števila kontaktnih ur na izrednem študiju, ne omogoča pa popolne ukinitve vaj. Skupina strokovnjakov tudi ocenjuje, da je dejanski odstotek izvedenih ur pedagoškega procesa pri predmetih, kjer ta odstotek ne dosega vsaj 50%, na vseh teh študijskih programih prenizek in v skladu s 7. točko drugega odstavka 45. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov predstavlja neskladnost.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Gradivo je študentom na voljo večinoma v elektronski obliki v e-učilnici Moodle, v fizični obliki pa tudi v knjižnici fakultete in drugih knjižnicah. Večinoma je študijsko gradivo v slovenskem jeziku, razen tuji strokovni članki, ki so večinoma v angleščini. Študenti niso izpostavili posebnih težav zaradi gradiva v tujem jeziku, v primeru težav se pogosto obrnejo na kolege, profesorje ali pa tutorje. Študenti vseh treh presojanih programov so izpostavili sodobnost študijskih gradiv in predavanj, četudi v učnih načrtih nekaterih predmetov (predvsem tistih, ki obravnavajo področja, ki se zelo hitro razvijajo – kot npr. Računalništvo in informatika (1. letnik UN ter 1. letnik VSŠ) ter Okoljski management (2. letnik MAG), kjer je najnovejša temeljna literatura iz leta 2016) navedena literatura ne obravnava najnovejšega razvoja na tem področju. Spletno učilnico sicer uporabljajo tudi za oddajo seminarskih nalog in drugih izdelkov.

Na razgovorih so nosilci predmetov sicer izpostavili, da se kljub hitremu razvoju določenih področij, temeljna literatura ne spreminja tako hitro, v učnih načrtih je nekateri ne posodablja tudi zato, ker učne načrte posodablja le enkrat letno, prav tako pa postopek posodabljanja in celoten proces sprejemanja potekata predolgo in bi bila tudi posodobljena osnovna literatura v tem času lahko že zastarela. Vsekakor pa sproti posodablja vsa

dodatna gradiva, ki so na voljo študentom (npr. prosojnice s predavanj). Skupina strokovnjakov je sicer mnenja, da bi se moralo, ne glede na to, da se dodatno gradivo za študente posodablja sproti, vsaj na vsakih nekaj let (pri čemer je 5 let pri hitro se razvijajočih področjih občutno predolga doba), posodabljati tudi temeljno literaturo v učnih načrtih.

Študenti ocenjujejo, da je študijsko gradivo, ki ga prejmejo v e-učilnici primerno in zadostuje za doseganje predvidenih kompetenc oziroma osvojitve predvidenega znanja, za bolj poglobljeno razumevanje snovi pa je potrebna poglobitev tudi v drugo domačo in tujo literaturo ki je na voljo v knjižnicah.

Študentom so na voljo licenčni računalniški programi v sklopu fakultete oziroma univerze, za kar skrbi Računalniški center Univerze v Mariboru, na fakulteti pa IKT koordinator. Pri nekaterih predmetih uporabljajo tudi odprtokodne programe, ki so študentom prosto dostopni. V času epidemije Covid-19 so imeli študenti omogočen tudi VPN dostop, preko katerega so lahko dostopali do šolskih računalnikov in tako uporabljali vse licenčne programe.

Trenutno na nobenem izmed presojanih študijskih programov nimajo vpisanih študentov s posebnimi potrebami, poznajo pa specifične prilagoditve za skupine z različnimi ovirami iz izvajanja drugih študijskih programov. Vse želje oziroma zahteve po prilagoditvah podajo študenti ob oddaji vloge za status študenta s posebnimi potrebami oziroma s posebnim statusom in fakulteta to obravnava individualno.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Raziskovalno delo je poudarjeno na drugostopenjskem študijskem programu, še posebej se spodbuja študente za sodelovanje preko različnih raziskovalnih projektov (npr. PKP, ŠIPK, raziskovalni projekti v sodelovanju z industrijo). Magistrski študenti so izpostavili tudi veliko samostojnega raziskovalnega dela v okviru različnih seminarских nalog in študij primerov pri predmetih.

Na magistrskem študijskem programu je okoli 10% študentov takšnih, ki so aktivno vključeni v različne raziskovalne projekte. Profesorji tudi spodbujajo tiste študente, ki izkažejo željo po aktivnem raziskovalnem udejstvovanju (ne glede na stopnjo študija) in jih vključujejo v svoje raziskovalno delo, kar se odraža tudi v različnih konferenčnih in drugih prispevkih, kjer so med soavtorji tudi študenti. Pogosto so takšni študenti zelo iskani pri delodajalcih. Profesorji so izpostavili otežene možnosti za vključevanje študentov v raziskovalno delo v času epidemije Covid-19, saj z njimi praktično niso imeli osebnih stikov razen v času predavanj.

Čeprav rezultati sodelovanja študentov v znanstvenih, strokovnih in raziskovalnih projektih potrjujejo ustreznost teh projektov za študente, pa bi bilo smiselno še bolj spodbujati vključenost večjega deleža študentov, predvsem na drugostopenjskem študijskem programu. V skladu s 33. členom ZViS so študenti sicer vključeni v projektne naloge v okviru pedagoškega procesa, vendar pa bi bilo smiselno še povečati delež teh 10% bolj aktivnih študentov.

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje je obvezno le na dodiplomskem visokošolskem strokovnem študijskem programu v obsegu 600 ur. Vsak študent ima akademskega mentorja in pa mentorja v podjetju. Mentorji v podjetju so lahko samo tamkajšnji redno zaposleni, šola uradno nima nikjer postavljenih zahtev glede njihove izobrazbe, v praksi pa podjetja za mentorje izberejo zaposlene z izkušnjami, ki imajo enakovredno ali višjo stopnjo izobrazbe kot jo bodo pridobili študenti, ki se praktično usposabljujejo ter primeren pedagoški pristop. Čeprav fakulteta nima pripravljenih posebnih navodil za mentorje v podjetjih pa nekatera podjetja interno izobražujejo svoje zaposlene za mentorstvo. Za poenoteno minimalno usposobljenost mentorjev na področju mentorstva bi bilo smiselno razmisliti o pripravi priročnika za mentorje v podjetjih, ki bi ga lahko pripravila fakulteta v sodelovanju s predstavniki iz gospodarstva. Izrednim študentom se ob delu na ustreznem delovnem mestu lahko praktično usposabljanje tudi prizna, vendar pa morajo kljub temu pripraviti daljše poročilo o praktičnem usposabljanju na delovnem mestu.

Vsako praktično usposabljanje je urejeno tudi z ustrežno pogodbo, prav tako ima fakulteta sklenjene pogodbe o praktičnem usposabljanju s katerimi ima zagotovljeno primerno število mest za obvezno praktično usposabljanje študentov. Pred izvedbo praktičnega usposabljanja koordinator poda študentom vse potrebne informacije in tudi spremlja vsebino praktičnega usposabljanja in primernost delovnega mesta. Po zaključku praktičnega usposabljanja mentorji ovrednotijo študentovo delo, fakulteta pa pridobi povratno informacijo tako s strani delodajalca kot tudi s strani študenta. Večjih težav pri praktičnem izobraževanju v preteklih letih fakulteta ni zaznala, predstavniki gospodarstva in mentorji ocenjujejo študente kot dobro pripravljene in angažirane, opažajo pa pomanjkanje kompetenc študentov na področju skupinskega in timskega dela ter nastopanja in predstavljanja svojih idej. Skupina strokovnjakov je mnenja, da je praktično izobraževanje študentov sicer ustrezno in dobro urejeno ter zagotavlja pridobivanje predvidenih znanj in kompetenc študentov.

Predstavniki iz gospodarstva so izpostavili težko pridobivanje študentov za kasnejšo zaposlitev, saj jih večina (predvsem na magistrskem študiju v obeh letnikih študija) že ve, kje bodo delali oziroma so že dogovorjeni z bodočimi delodajalci ali celo že zaposleni. Skupina strokovnjakov to sicer prepozna kot pokazatelj iskanosti tega profila kadrov in kakovosti diplomantov. V kolikor predstavniki gospodarstva menijo, da je povpraševanje po diplomantih precej večje od njihovega števila pa predlagamo, da se aktivno vključijo v promocijo študija in pa sodelujejo s fakulteto tudi pri oblikovanju števila vpisnih mest.

Za študente prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa in magistrskega študijskega programa Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov praktično izobraževanje ni obvezno, lahko pa se zanj prostovoljno odločijo. Čeprav fakulteta v svojih samoevalvacijskih poročilih izpostavlja dobro sprejetost in prepoznavnost praktičnega izobraževanja tudi v teh skupinah študentov, nekateri študenti omenjenih programov so tudi izrazili željo po več praktičnih znanjih, se za to v preteklih treh letih ni odločil dejansko noben študent teh dveh programov. Izpostavljeni razlogi za takšno stanje so bili predvsem v izbiri ECTS kreditno ovrednotenih dejavnosti, možnostih študentskega dela drugje in pa že obstoječih zaposlitvah študentov.

Študenti lahko praktično usposabljanje izvedejo tudi v tujini (npr. preko programa Erasmus), vendar se raje odločajo za študijske izmenjave, saj so te kreditno ovrednotene z ECTS.

e) ustreznost urnikov, števila govornih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Urniki so javno objavljeni in študentom dostopni na spletni strani fakultete. Kontaktne informacije o profesorjih so študentom na voljo na spletni strani fakultete. Študenti so izpostavili ažurnost pri komuniciranju s profesorji, asistenti in predvsem tutorji (tako študenti kot učitelji tutorji) v primeru potrebe po pomoči. Glede dosegljivosti pedagoškega kadra niso izpostavili nobenih težav. Študenti so za študijsko pomoč sicer obračajo predvsem na svoje kolege in pa tutorje.

Uradne ure študentskega referata in knjižnice so v dopoldanskem času, ob torkih pa tudi v popoldanskem času, kar je namenjeno predvsem izrednim študentom.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Profesorji in asistenti se volijo v skladu z Merili Univerze za volitve v nazive visokošolskih učiteljev in visokošolskih sodelavcev iz leta 2012 in njihovimi spremembami iz leta 2017 (oba dokumenta sta na voljo na odprti spletni strani Univerze v Mariboru).

Vsi visokošolski učitelji in asistenti na študijskih programih KIS so ustrezno habilitirani ter imajo ustrezne pedagoške, raziskovalne in strokovne reference glede na študijski program in predmet, ki jih poučujejo. Vsi imajo ustrezno ali celo bogato bibliografijo s področja svojih predmetov.

S svojim znanstveno-raziskovalnim (ZR) delom prispevajo k razvoju področij, na katerih delajo. Kakovosten prenos znanj se zagotavlja preko vključevanja študentov v ZR delo, preko njihovega vključevanja v aplikativne projekte (glej standard 4č) ter preko vključevanja izsledkov ZR dela v učbenike (mnogi profesorji so namreč avtorji visokošolskih učbenikov) in študijska gradiva. Študenti v razgovorih poudarjajo dostopnost profesorjev in asistentov, lahko dostopnost njihovih študentom prilagojenih gradiv v e-učilnicah ter pripravljenost tako profesorjev kot asistentov na dodatno razlago. Prav tako so izpostavili osebni odnos, prilagajanje raziskovalnih problemov interesom študentov ter usmeritve za študij dodatne literature, ki bi to podprla (še posebej na magistrski stopnji). Na ta način je lahko prenos znanja zelo učinkovit. Študenti so v razgovorih predstavili tudi primere, pri katerih so bili v sodelovanju s profesorji fakultete vključeni v razvoj novih rešitev za podjetja (npr. razvoj kompetenčnih modelov za DHL v okviru PKP projekta).

Visokošolskim učiteljem in sodelavcem ter študentom je omogočena mednarodna študijska izmenjava v okviru programa Erasmus+. Študenti pohvalijo promocijo mobilnosti (predvsem Erasmus+ študijskih izmenjav), na izbiro imajo veliko fakultet. Visokošolski kader ima poleg omenjenega programa možnost mednarodnega sodelovanja v okviru znanstveno-raziskovalnega sodelovanja s številnimi mednarodnimi izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami.

Predmetno-specifične reference nosilcev predmetov so navedene v učnih načrtih in so za večino nosilcev tudi ustrezno posodobljene. Pri 6 predmetih na programu KIS-UN (našteti spodaj v ugotovitvi št. 6) nosilci predmetov sicer imajo potrebne predmetno-specifične reference v svoji bibliografiji, niso pa posodobljene v učnih načrtih predmetov.

Študijski program KIS-VS:

V vlogi nosilcev predmetov sodeluje 23 habilitiranih visokošolskih učiteljev, med njimi 7 rednih profesorjev, 2 izredna profesorja in 8 docentov. Pri izvedbi programa sodelujejo 3 asistenti, od tega 1 z bolonjskim magisterijem in 2 asistenta z znanstvenim magisterijem.

Študijski program KIS-UN:

V vlogi nosilcev predmetov sodeluje 21 habilitiranih visokošolskih učiteljev, med njimi 9 rednih profesorjev, 4 izrednih profesorjev in 7 docentov. Za eno nosilko predmetov (doc. dr. Janja Jerebic) je njeno zadnje veljavno potrdilo o habilitaciji manjkalo v prijavnici dokumentaciji, vendar se je med obiskom izkazalo, da ima veljavno habilitacijo s področja matematike z druge fakultete. Pri izvedbi programa sodelujejo 4 asistenti: 3 asistenti z bolonjskim magisterijem in 1 asistentka z znanstvenim magisterijem.

Študijski program KIS-MAG:

V vlogi nosilcev predmetov sodeluje 13 habilitiranih visokošolskih učiteljev, med njimi 5 rednih profesorjev, 3 izredni profesorji in 5 docentov. Pri izvedbi programa sodelujejo 3 asistenti, od tega 2 z bolonjskim magisterijem in 1 asistent z znanstvenim magisterijem.

Glede razmerja med številom visokošolskih učiteljev in številom študentov je podan le en skupen podatek za celotno FOV. Ta se ponovi v vseh samoevalvacijskih programskih poročilih, ni pa ločeno podanega razmerja na posameznem študijskem programu (problem premajhne specifične poročanja v programskih samoevalvacijskih poročilih, na katerega opozarjamo v standardu 1a). Po teh podatkih je na fakulteti na 1 visokošolskega učitelja (FTE) v povprečju 14,58 študentov, kar je nekoliko več kot je povprečje na UM (13,96 študentov na 1 visokošolskega učitelja). To razmerje še omogoča kvaliteten pouk, prav tako s strani sogovornikov ni bilo razbrati, da bi imeli pri sedanjem razmerju študenti otežen dostop do profesorjev in asistentov niti da bi bili ti preobremenjeni.

Na UM FOV je bilo 22. junija 2021 zaposleno 23 strokovno-tehničnih in upravnih sodelavcev (nepedagoško osebje), ki pedagoško-raziskovalnim sodelavcem in študentom zagotavljajo podporo, pomoč in svetovanje. 82,6 % nepedagoškega osebja ima višjo ali visoko izobrazbo. Nepedagoški sodelavci imajo možnost dodatnega formalnega in neformalnega izobraževanja. Iz razgovorov z različnimi skupinami sogovornikov je bilo jasno izraženo njihovo veliko zadovoljstvo s podporo s strani strokovno-tehničnih in upravnih sodelavcev.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Fakulteta ima ustrezne materialne pogoje za opravljanje rednega in izrednega študija na lokaciji fakultete ter dobre pogoje za sodoben študij na daljavo z uporabo okolja Moodle, MS Teams in Zoom. Prostori FOV UM poleg prostorov za izvedbo pedagoškega procesa zajemajo tudi bogato založeno knjižnico ter prostore za izvajanje vseh podpornih procesov, ki jih zagotavljajo strokovne službe.

Na FOV UM so zagotovljene tudi potrebne prilagoditve (klančina pred vhodom v stavbo, 2 dvigali, dostopnost tako knjižnice kot referata v pritličju, ustrezna širina vrat za vstop v

določene sobe). Poleg fizičnih prilagoditev se študentom s posebnimi potrebami prilagaja izvajanje pedagoškega procesa glede na njihove potrebe (individualna obravnava vsakega študenta). Komunikacijska in informacijska tehnologija sta v pomoč in oporo pri pripravi takih prilagoditev, saj z omogočanjem študija na daljavo ob upoštevanju in zagotovitvi vseh ostalih možnih prilagoditev lahko dodatno olajšamo študij in premostimo marsikatero oviro, ki jo imajo študenti s posebnimi statusom in s posebnimi potrebami.

Fakulteta je oblike poučevanja na daljavo na podlagi uporabe okolja Moodle in tehnične pogoje zanje razvijala korak za korakom že več let v zadnjem obdobju, vendar je prehod na popolno izvedbo poučevanja na daljavo v letu 2020 pomenil velik premik, precejšnjo investicijo v tehnično opremo in dodatne obremenitve za vse, ki so bili v to vključeni. Zdaj so vsi predmeti na voljo v obliki Moodle e-učilnic, vključno s komunikacijo na daljavo (npr. MS Teams, Zoom), izmenjavo gradiv (na daljavo) preko e-učilnic in včasih celo ocenjevanja znanja na daljavo (npr. ustni izpiti preko video povezave). Takšen študij lahko izboljša sposobnosti in kompetence osebja in študentov za uporabo IKT opreme, prinaša pa tudi nekatere slabosti (manj mreženja in sodelovanja med študenti, malo osebnih stikov med študenti in učitelji ipd.). E-učilnice predmetov služijo kot mesta za posredovanje vseh aktualnih informacij in gradiv študentom. Mnoge izmed njih so lepo strukturirane in ponujajo veliko dodatnih praktičnih video, avdio ali besedilnih gradiv. V e-učilnicah so urejeno (skladno z urnikom izvedbe) pripete tudi predstavitve (prosojnice) predavanj in vaj kot podlaga za študij in praktično (npr. seminarsko) delo pri predmetu. Študenti so bili zelo zadovoljni z uvedbo in uporabo e-učilnic za namen izmenjave študijskih gradiv in navodil za seminarsko delo in vaje. Prednost vidijo v časovno neomejenem dostopu in pridobitvi vseh potrebnih informacij za opravljanje predmeta na enem mestu v Moodle okolju in na enostaven, strukturiran način. E-učilnice imajo še vedno različno obliko in strukturo vsebine, kar je mogoče poenotiti.

V razgovorih s študenti in njihovimi predstavniki smo prepoznali tudi nekaj njihovih posredovanih predlogov izboljšav materialnih pogojev (npr. ureditev študentske pisarne, ureditev prostora za srečevanje v parku pred fakulteto, pospešitev aktivnosti Alumni kluba), ki so bile tudi realizirane.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Gostujoča predavanja strokovnjakov iz podjetij, na katerih lahko študenti stopijo v stik s potencialnimi delodajalci.
- Omogočanje izvedbe vseh predmetov v obliki on-line študija, ki temelji na okolju Moodle in MS Teams, in s tem omogočanje popolnega izvajanja študijskih programov zlasti v času COVID krize.
- Individualno prilagajanje študija študentom s posebnimi potrebami ali posebnim statusom (osebni pristop) in razvoj takih tehničnih pogojev (npr. IKT podpore), ki tem študentom olajšuje oz. omogoča študij.
- Na portalu moja.UM so opisi predmetov prikazani na študentom prijazen način in prikazujejo vse potrebne informacije iz učnih načrtov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Razmislite o spremembi pogojev za vpis na magistrski študij za študente, ki prihajajo z drugih fakultet ali sorodnih študijskih smeri in pripravite uvajalne seminarje za

pridobivanje osnovnega znanja, potrebnega za razumevanje snovi na magistrski stopnji, ki ponavlja osnove z nižjih stopenj.

- Poiščite način, da bi spodbudili študente, da se odločijo za praktično usposabljanje tudi na študijskih programih, kjer praktično usposabljanje ni obvezno, saj študenti izražajo željo po več praktičnih vsebinah in izkušnjah.
- V okviru študija skušajte bolj razviti kompetence študentov na področju mehkih veščin, skupinskega in časovno determiniranega dela.
- Razmislite o pripravi priročnika za mentorje v podjetjih in mentorje usposobite v sodelovanju s podjetji, od koder prihajajo.
- Kljub temu, da se učni načrti redno posodablajo, namenite posebno pozornost sprotneemu posodabljanju v njih navedene literature, predvsem pri predmetih, ki obravnavajo področja, ki se zelo hitro razvijajo.
- Posodobite za predmet relevantne reference nosilcev predmetov (iz njihove bibliografije) v učnih načrtih naslednjih 6 predmetov: Vodenje, Obvladovanje kritične infrastrukture in kadri, Poslovno načrtovanje, Načrtovanje kariere, Organizacija izobraževanja, Seleksijski postopki.
- Poskusite bolj poenotiti izgled in strukturo vsebine e-učilnic v Moodle (morda s posredovanjem ustreznih smernic vsem nosilcem predmetov).

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- -

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

- Na visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje na izrednem študiju število dejansko izvedenih kontaktnih ur vaj in/ali predavanj pri nekaterih predmetih ni zadostno in ni skladno z navedbami v Statutu UM in ni v skladu z veljavno zakonodajo.
- Na magistrskem študijskem programu na izrednem študiju število dejansko izvedenih kontaktnih ur vaj pri nekaterih predmetih (ti predmeti so navedeni v besedilu zgoraj) ni zadostno in ni skladno z navedbami v Statutu UM in ni v skladu z veljavno zakonodajo.

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Napredovanje in dokončanje študija sta omogočena vsem študentom vpisanim na fakulteto, vendar pa je število študentov, ki študij tudi dejansko zaključijo, manjše od števila študentov, ki so s študijem pričeli. Za študij in napredovanje sicer ni institucionalnih ovir.

Načini preverjanja in ocenjevanja znanja so jasno definirani v učnih načrtih za vsak predmet posebej in so ustrezni. Preverjanje in ocenjevanje znanja poteka večinoma v obliki pisnih in ustnih izpitov ter seminarskih nalog in sprotne delo. Utežne vrednosti posameznih načinov ocenjevanja ter kriteriji so določeni v učnih načrtih in predstavljeni študentom ob začetku predavanj. Jasno so določeni tudi pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti. Pred pričetkom študija se določijo izpitni roki v skladu s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja. Na uvodnih predavanjih so študentom

predstavljene vse informacije v zvezi z izvedbo predmeta, vključno z ocenjevanjem in preverjanjem znanja. Študenti so tekom razgovorov izkazali zadovoljstvo z informacijami, ki jih o izvajanju študijskega procesa prejmejo s strani izvajalcev ali pa preko spleta.

Kljub podpori šole, številni študenti potrebujejo za zaključek študija več časa, kot je predvideno. Razlogov za zamude pri izdelavi diplomskih nalog je več. Ti vključujejo predvsem obremenitve, ki so povezane z zaposlitvijo študentov ter druge osebne okoliščine študentov. Študenti so tekom razgovorov priznali, da dlje kot traja premor med študijem oz. dalj časa kot traja premor med zaključkom vseh izpitov in izdelavo diplomske naloge, težje se je vrniti k študiju. Glede večkratnih pristopov k izpitom (ponavljanje izpitov) so študenti priznali, da je to pogosto posledica nepripravljenosti na preverjanje znanja in možnosti, da lahko k izpitu pristopijo večkrat in ne posledica namernega negativnega ocenjevanja s strani profesorjev. V zadnjih nekaj letih se je število četrth in nadaljnjih ponovnih opravljanj izpitov zmanjšalo, kar profesorji pripisujejo predvsem vpisu boljših študentov. Študenti sicer komisijske izpite opravljajo pred komisijo, ki je sestavljena iz nosilca predmeta in vsaj še enega dodatnega profesorja. Študenti pritožb na opravljanje komisijskih izpitov niso imeli.

Študenti s posebnimi potrebami so obravnavani enakovredno v smislu njihovih obveznosti in možnosti napredovanja. Te skupine študentov imajo dobre možnosti individualne podpore, prilagajanja študijskega procesa, možnosti dogovorov in podpore tako s strani pedagoških delavcev kot tudi študentov in podpornih služb. Kljub možnosti prilagoditev morajo sicer s študijem pridobiti enake kompetence in doseči enak nivo znanja kot preostali študenti. Te možnosti prilagoditev in podpore skupina strokovnjakov prepoznava kot zelo dobre.

Fakulteta po mnenju skupine strokovnjakov omogoča študentom hitro napredovanje pri študiju, kar je tudi rezultat dobrega obveščanja študentov in delovanja vseh podpornih mehanizmov. Pri prehodu na trg dela pa igra pomembno vlogo karierni center, ki študentom že tekom študija nudi karierno svetovanje in omogoča pridobivanje številnih dodatnih kompetenc.

Kljub temu, da so vzpostavljeni dobri mehanizmi za nemoteno napredovanje in dokončanje študija vsem študentom, ki izpolnjujejo svoje obveznosti, pa bo potrebno pripraviti še veliko bolj proaktivno strategijo za spodbujanje študentov k čim hitrejšemu dokončanju študija (predvsem izdelavi zaključnih nalog).

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karierne poti:

Karierni razvoj profesorjev in asistentov na FOV UM je omogočen preko različnih oblik sodelovanja in vključevanja v strokovne dejavnosti znotraj in izven fakultete. V okviru individualnih letnih razgovorov z zaposlenimi potekajo tudi razgovori o izpolnjevanju zastavljenih ciljev in oblikovanju novih razvojnih smernic. V skladu s slovensko zakonodajo imajo vsi zaposleni možnosti napredovanj na delovnem mestu.

Pomembno vlogo pri napredovanjih in kariernem razvoju imajo mednarodne izmenjave, udeležba na konferencah ter dodatna individualna usposabljanja. Pedagoška obremenitev je primerna. Na napredovanje vpliva tudi projektno delo, fakulteta pa spodbuja tudi

sodelovanje z drugimi raziskovalci in/ali institucijami za namenom skupnega raziskovanja in priprave znanstvenih prispevkov.

Zastavljena strategija razvoja FOV UM spodbuja vse visokošolske učitelje in druge sodelavce k doseganju osebnih in poklicnih ciljev. V okviru te strategije je omogočena avtonomija tako pri poučevanju kot pri raziskovanju. Med zaposlenimi in študenti se krepi tudi etična dimenzija. Etični kodeks je sorazmerno nov (junij 2021) in je dobro sprejet med zaposlenimi in študenti, pri razvoju etičnega kodeksa univerze je imela pomembno vlogo tudi fakulteta.

Na fakulteti deluje tudi več sindikalnih združenj. Kljub skrbi fakultete za svoje zaposlene obstajajo določena neujemanja med samim delovnim okoljem ter cilji sindikatov. Cilj sindikatov je izboljšati poklicno življenje zaposlenih, zlasti preko možnosti napredovanja. Sindikati predstavljajo vodstvu fakultete hkrati koristne svetovalce in tudi »motilce«, se pa vodstvo zaveda pomena njihovega delovanja. Čeprav je med akademskim osebjem in podpornimi službami zaznano splošno zadovoljstvo s pogoji dela, pa skupina strokovnjakov fakulteti vseeno svetuje, naj poišče možnosti za napredovanje tudi za tiste zaposlene (npr. asistente), ki že dalj časa nimajo možnosti napredovanja (npr. že več kot deset let), čeprav za to izpolnjujejo vse pogoje. Skupina strokovnjakov svetuje, da fakulteta ureditev te možnosti napredovanja asistentov obravnava prednostno.

Fakulteta nudi visokošolskim učiteljem ustrezno podporo tako pri pedagoškem, kot tudi pri raziskovalnem delu. Visokošolski učitelji so sicer na račun pedagoške obremenitve raziskovalno najbolj aktivni v času poletnih počitnic, kar v slovenskem visokošolskem prostoru ni redkost.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Številni zunanji deležniki sodelujejo s fakulteto v okviru strateškega sveta programa preko sestankov in posvetovanj. Delodajalci prejema od fakultete obvestila o različnih dogodkih in možnostih sodelovanja. S fakulteto sodelujejo tudi v obliki gostujočih predavanj, študij primerov (ang. *case studies*), skupnim določanjem zahtevanih kompetenc diplomantov ter diplomskih in magistrskih nalog. Predstavniki delodajalcev so izkazali tudi željo in pripravljenost, da bi bili vključeni v komisije za zagovore zaključnih del.

Fakulteta za obveščanje o študijskih programih in svoji dejavnosti uporablja različne kanale kot npr. internetno spletno stran, družbena omrežja in pošiljanje novice v okviru alumni kluba preko e-pošte. Spletna stran je ažurna in pregledno urejena. Informacije o presojanih študijskih programih so posodobljene in aktualne. Na družbenih omrežjih fakulteta obvešča bodoče študente o možnosti vpisa, študente pa tudi o možnostih za pridobitev različnih neformalnih znanj in veščin. Šola je na družbenih omrežjih aktivna, informacije so aktualne.

Predstavniki zunanjega okolja so tekom razgovorov izrazili zadovoljstvo s pravočasnim obveščanjem s strani fakultete, tako o možnostih sodelovanja kot tudi o drugih aktivnostih fakultete. Z veseljem se na ta vabila tudi odzovejo in sodelujejo s fakulteto. Številna podjetja so tudi dobro povezana s posameznimi visokošolskimi učitelji. Skupina strokovnjakov ocenjuje, da je obveščenost zunanjih deležnikov dobra, prav tako tudi prenos informacij med njimi in fakulteto, rezultat tega pa je učinkovito skupno sodelovanje.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Individualen pristop k študentom in možnosti individualnih prilagoditev
- Odličen odnos do vseh oseb s posebnimi potrebami in skrb zanje
- Dobri odnosi z zunanjimi deležniki (delodajalci) in izmenjava informacij z njimi
- Dinamičen in aktiven karierni center, ki ne nudi le podpore študentom ampak tudi možnost pridobivanja dodatnih kompetenc. Študentom nudi podporo tudi po zaključku študija.

Priložnosti za izboljšanje:

- Zavod naj poišče različne učinkovite načine spodbujanja študentov za dokončanje študija v čim krajšem roku
- Razmislite o vključevanju zunanjih deležnikov (predstavnikov delodajalcev) v komisije za zagovor zaključnih del
- Čim bolj sodelujte tudi s predstavniki sindikatov
- Kjer je možno, poskrbite za napredovanje pedagoških delavcev ki imajo izvolitve v višji naziv, vendar ne morejo napredovati na primerno delovno mesto

Delno izpolnjuje standarde kakovosti:

- -

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti:

-

Ugotavljamo, da pogoji za vpis v univerzitetni študijski program niso urejeni skladno z določili 38. člena ZViS.

POVZETEK

Zunanja evalvacija je zajemala visokošolski strokovni, univerzitetni in magistrski študijski program Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov (KIS), ki jih izvaja Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru.

Fakulteta študijske programe KIS stalno spremlja in posodablja na letni ravni, sistematično preverbo rezultatov letnega posodabljanja in celovito prenavo študijskih pa izvaja v 3-letnih ciklih (nazadnje v letu 2018/19, planirana naslednja prenova za naslednje leto). Kot pomembno orodje za prepoznavanje priložnosti za izboljšave v študijskih programih in za spremljanje ukrepov fakulteta uporablja samoevalvacijo fakultete in vsakega izmed študijskih programov, pri čemer vključuje vse skupine deležnikov. Še posebej pomembno je vključevanje deležnikov iz zunanjega okolja (zaposlovalcev), ki so s svojimi predlogi in odzivi pomembno prispevali k razvoju študijskih programov. Vključenost vseh deležnikov se odraža tudi v visoki stopnji zadovoljstva študentov. Zapiranje kroga kakovosti je prepoznavno, vendar premalo pregledno dokumentirano.

Vsi 3 študijski programi obravnavajo podobne tematike, vendar pa jih vsak izmed njih obravnava s svojega zornega kota, z različno globino obravnave oz. pridobljenega znanja ter s poudarkom na nadgradnji na dodiplomski stopnji pridobljenih kompetenc študentov pri nadaljnjem študiju na podiplomski stopnji. Tako visokošolski strokovni program daje potrebne veščine za operativno delo na področju kadrovskega managementa, univerzitetni program razvija razumevanje managerskega pogleda na ravnanje z ljudmi pri delu, magistrski program pa pogloblja razumevanje, sposobnost analiziranja in odločanja v okviru kadrovskega managementa. Pridobljena kompetenca organizacijskega razmišljanja študentom in diplomantom pomaga pri spoznavanju in razumevanju delovnih in družbenih okolij ter pri aktivnem vključevanju v družbo v vlogi aktivnih državljanov. Najpomembnejša sposobnost, razvita na podiplomski stopnji, je kritično razmišljanje, ki ga delodajalci najbolj cenijo pri diplomantih tega programa. Diplomanti vseh treh presojanih študijskih programov so dobro zaposljivi, še posebej diplomanti magistrske stopnje.

Ob upoštevanju razvoja študijskih programov je posebna pozornost namenjena tako vsebini kot strukturi programa, tako da je vedno ohranjena povezava predmetnikov in učnih načrtov s cilji in kompetencami posameznega študijskega programa ter da so vsebine študijskih programov horizontalno in vertikalno povezane znotraj vsakega študijskega programa in tudi med študijskimi programi prve in druge stopnje. Nosilci predmetov so profesorji z visoko in rastočo ravni pedagoških in raziskovalnih referenc. Dodano vrednost pa predstavljajo številni gostujoči predavatelji iz industrije. V času COVID krize je bila vzpostavljena uvedba študija na daljavo v okolju Moodle in MS Teams za celoten študijski program, obenem se uvajajo sodobni napredni pristopi poučevanja. Praktično usposabljanje je sicer obvezno le za študente visokošolskega strokovnega študijskega programa na prvi stopnji, omogočeno pa je tudi študentom ostalih programov (večinoma preko obravnave primerov iz prakse, projektnega dela in gostov iz prakse pri predmetih). Poskrbljeno je za vse pogoje za kvalitetno izvedbo študijskih programov, pri čemer kaže še posebej izpostaviti osebni in spoštljiv odnos osebja do študentov, zagotovljene storitve za študente in močno izraženo skrb za študente s posebnimi potrebami, katerim šola omogoča individualne prilagoditve. Prav tako je poskrbljeno je za zagotavljanje pravic in obveščanje deležnikov v študijskem procesu.

V prihodnje bi bilo smiselno predlagane ukrepe v akcijskem načrtu natančneje opredeliti, izkoristiti rezultate študentskih anket v celoti in poskrbeti za aktivnejše širjenje informacij preko študentskih predstavnikov. Večji poudarek na področju kakovosti bi bil smiseln tudi pri natančnejšem navajanju rokov v akcijskem načrtu in pa navajanju doseženih rezultatov, pri pripravi bolj programskega specifičnih programskih samoevalvacijskih poročil, vključevanju dobrih praks in pa, česar se fakulteta že zaveda, poiskati učinkovite načine za skrajšanje časa od vpisa do zaključka študija. Fakulteta naj še naprej preverja morebitno podvajanje snovi pri različnih predmetih, spremljati učinke prenove študijskih programov in njihovo vsebino in učne načrte nenehno posodablja z vsebino, literaturo in najnovejšimi referencami nosilcev predmetov ter razišče možnosti za vključitev tudi bolj praktične pedagogike. Glede na zmanjšan obseg izvedbe nekaterih predmetov, predvsem na izrednem študiju, kjer se nekatere vaje dejansko sploh ne izvajajo ter izkazano željo študentov po več praktičnih znanjih, je potrebno odpraviti neskladnosti in povečati število dejansko izvedenih kontaktnih ur, da bodo ustrezne. Na magistrskem študijskem programu naj fakulteta razišče možnosti za poenotenje oziroma dvig ravni vstopnega znanja študentov, da jim bo drugostopenjski študij predstavljal primerno nadgradnjo že osvojenih znanj s prvostopenjskih študijskih programov. Študentom bi bilo smiselno ponuditi tudi več možnosti razvoja mehkih veščin preko dodatnih delavnic in izobraževanj, študentske predstavnike pa spodbujati k višji stopnji kritičnega razmišljanja. Fakulteta naj v

sodelovanju s predstavniki delodajalcev razmisli tudi o pripravi mentorskega priročnika za mentorje v gospodarstvu in pa razišče možnosti za vključevanje predstavnikov gospodarstva v komisije za zaključna dela študentov.

Na podlagi prejete dokumentacije do dne priprave končnega poročila in obiska zavoda ugotavljamo, da so obravnavani študijski programi »Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov« na področjih standardov 1., 2., 3., in 5., opredeljenih v Merilih za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, izkazali skladnost z zahtevami meril. Na področju standarda 4. pa so bile po pregledu naknadno zaprošene in prejete dokumentacije zaznane neskladnosti.

SUMMARY

The external evaluation covered undergraduate professionally-oriented study programme, undergraduate academic study programme and postgraduate master's study programme Organization and Management of Human Resources and Educational Systems, implemented by the Faculty of Organizational Sciences of the University of Maribor.

The Faculty constantly monitors and updates all three evaluated study programs on an annual basis and systematically checks the results of annual updates and comprehensively renews study programs in 3-year cycles (last in 2018/19, next renewal is planned for the next year). As an important tool for identifying opportunities for improvement in study programs and for monitoring the actions of the faculty, it uses the self-evaluation of the faculty and each of the study programs, involving all stakeholder groups. It is especially important to involve stakeholders from the wider environment (employers), who with their proposals and responses have significantly contributed to the development of study programs. The involvement of all stakeholders is also reflected in the high level of satisfaction of students. The quality loop is recognized, but insufficiently transparent.

All three study programs cover similar topics, but each of them is presenting them in their own point of view, with a different depth of discussion or level of acquired knowledge. In postgraduate studies, the emphasis is on upgrading the acquired competencies of students at the undergraduate level. Thus, the undergraduate professionally oriented study programme provides the necessary skills for operational work in the field of human resource management, the university program develops an understanding of the managerial view of dealing with people at work, and the master's program deepens understanding, analysis and decision making in human resource management. An acquired competence of organizational thinking helps students and graduates to get to know and understand work and social environments and to actively integrate into society in the role of active citizens. The most important skill developed at the postgraduate level is critical thinking, which is most valued by employers among graduates of this program. Graduates of all three evaluated study programs are highly employable, especially master's degree graduates.

During renewal and development of study programs, special attention was paid to both the content and structure of the program, so that the connection of curricula and syllabi with the goals and competencies of each study program is always maintained and that the contents of study programs are horizontally and vertically connected within first and second cycle programs. The lecturers are professors with a high and growing level of pedagogical

and research references. Added value is provided by many guest lecturers from industry. During the COVID crisis, the introduction of distance learning in the Moodle and MS Teams environment for the entire study program was established, while modern advanced approaches to teaching are being introduced. Practical training is obligatory only for students of the undergraduate professionally oriented study programme, but it is also possible for students of other programs (mostly through case studies, project work and guests from practice in subjects). All conditions for quality implementation of study programs are taken care of, with a special emphasis on personal and respectful attitude of staff towards students, provided services for students and strong care for students with special needs, to whom the school allows individual adjustments. Ensuring the rights and informing the stakeholders in the study process is also taken care of.

For the future, the group of experts would suggest to define the proposed measures in the action plan more precisely, to make full use of the results of student surveys and to ensure more active dissemination of information through student representatives. Greater emphasis in the field of quality would also make sense in specifying deadlines in the action plan and stating the results achieved, in preparing more program-specific program self-evaluation reports, incorporating good practices and, as the faculty is aware, finding effective ways to reduce the time from enrolment until the completion of studies. The faculty should continue to check for possible duplication of content in different subjects, monitor the effects of the renewal of study programs as well as their content and syllabi, update their content, literature and the latest references of lecturers, and explore possibilities for including more practical pedagogy. Given the reduced scope of some courses, especially in part-time study, where some tutorials are not actually performed at all, and the students' desire for more practical knowledge, it is necessary to eliminate inconsistencies and increase the number of contact hours actually made appropriate. In the master's study program, the faculty should explore the possibilities for unifying or raising the level of entry knowledge of students, so that the second-cycle study will represent an appropriate upgrade of already acquired knowledge from the first-cycle study programs. It would also make sense to offer students more opportunities to develop soft skills through additional workshops and trainings, and to encourage student representatives to a higher level of critical thinking. The faculty, in cooperation with the representatives of employers, should also consider the preparation of a mentoring manual for mentors in companies and explore the possibilities for including representatives of the employers in the commissions for final thesis defence.

On the basis of the received documentation until the day of preparation of the final report and on the basis of the visit to the institution it is established that the study programmes " Organization and Management of Human Resources and Educational Systems" meet the requirements of the standards 1, 2, 3 and 5 defined in the SQAA "Criteria for accreditation and external evaluation of higher educational institutions and study programmes". However, in the area of Standard 4, non-conformities were noticed upon a review of subsequently requested and received documentation.

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

- Visoka raven in naraščajoče zadovoljstvo študentov s študijskimi programi
- Aktivna vključenost delodajalcev v proces samoevalvacije in njihov prispevek k razvoju študijskih programov
- Sprotno spremljanje vseh treh presojanih študijskih programov ter usmerjenost njihovega razvoja v obdobju zadnjih treh let
- Razvoj in izvajanje prenosa znanja (»raziskovalno informativno poučevanje«)
- Razvoj naprednih kompetenc »organizacijskega razmišljanja« pri študentih, ki so pomembne za aktivno državljanstvo
- Opažena je posebna skrb za pridobivanje jezikovnega znanja in sposobnosti strokovnega izražanja v obeh jezikih – slovenščini in angleščini s kombiniranjem uporabe gradiv v slovenščini (večinoma učbenikov, predstavitev učiteljev) z angleškimi gradivi (članki, spletna gradiva, video posnetki, igre)
- Fakulteta razvija zelo inovativne pristope, ki temeljijo na robotiki in pričakuje, da jih bodo v prihodnje tudi uvajali v študijske programe. Že zdaj uporablja in uvaja različne napredne pristope poučevanja, kot npr. timsko delo, študije primerov, problemsko učenje, viharjenje možganov, projektno delo, študij skozi igro ipd.
- Gostujoča predavanja strokovnjakov iz podjetij, na katerih lahko študenti stopijo v stik s potencialnimi delodajalci
- Omogočanje izvedbe vseh predmetov v obliki on-line študija, ki temelji na okolju Moodle in MS Teams, in s tem omogočanje popolnega izvajanja študijskih programov zlasti v času COVID krize
- Individualno prilagajanje študija študentom s posebnimi potrebami ali posebnim statusom (osebni pristop) in razvoj takih tehničnih pogojev (npr. IKT podpore), ki tem študentom olajšuje oz. omogoča študij
- Na portalu moja.UM so opisi predmetov prikazani na študentom prijazen način in prikazujejo vse potrebne informacije iz učnih načrtov
- Individualen pristop k študentom in možnosti individualnih prilagoditev
- Odličen odnos do vseh oseb s posebnimi potrebami in skrb zanje
- Dobri odnosi z zunanjimi deležniki (delodajalci) in izmenjava informacij z njimi
- Dinamičen in aktiven karierni center, ki ne nudi le podpore študentom ampak tudi možnost pridobivanja dodatnih kompetenc. Študentom nudi podporo tudi po zaključku študija

Priložnosti za izboljšanje:

- Predlagani ukrepi iz samoevalvacijskih poročil naj bodo bolj povezani s priloženo Realizacijo prejšnjega akcijskega načrta in z novim akcijskim načrtom. Predlagane ukrepe, ki naj bi trajali oz. ki trajajo več kot eno leto, je potrebno natančneje opredeliti in analizirati glede na pričakovane in dosežene rezultate na letni ravni
- V samoevalvacijskih poročilih se izogibajte ponavljanju besedil iz prejšnjih samoevalvacijskih poročil, ki niso več relevantna
- Vsaj najpomembnejše ugotovitve iz analize podatkov programskih samoevalvacij, zbranih iz anket študentov in objavljenih na spletnih straneh UM, naj se vključi v poročila programskih samoevalvacij na ravni fakultete
- Nadaljuje naj se anketiranje diplomantov vseh študijskih programov, ki naj zajame tudi zbiranje podatkov o doseženih kompetencah diplomantov, ugotovitve in

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

predlagani ukrepi pa naj bodo predstavljeni v programskih samoevalvacijskih poročilih

- Študente še dodatno informirajte o vlogi predstavnikov študentov v organih fakultete in o objavljenih dokumentih (pravilniki, poročila samoevalvacije...), pomembnih za študente (kje so objavljeni oz. jim dosegljivi)
- V posameznih programskih samoevalvacijskih poročilih bi moral biti krog kakovosti natančneje določen, z jasno določenimi datumi in zahtevanimi rezultati
- Samoevalvacijska poročila za posamezne programe naj se med seboj bolj razlikujejo in podrobno obravnavajo programsko specifične tematike
- Spodbujajte in vključite vse deležnike v pripravo samoevalvacijskih poročil in izvedbo akcijskega načrta
- V samoevalvacijska poročila vključite tudi različne primere dobrih praks
- Kjer je to smiselno, razmislite o možnih proaktivnih pristopih za zmanjšanje časa, ki ga študenti potrebujejo od vpisa do zaključka študija
- Prizadevajte si za vključenost vseh deležnikov celovit proces zagotavljanja kakovosti
- Pripravite analizo učinkov prenove študijskih programov v letu 2018/2019 in na enak način analizirajte prihodnje prenove programov
- Naredite podrobnejši opis vsebine in pričakovanih študijskih rezultatov v učnih načrtih, da bo možno nadaljnje prepoznavanje morebitnega prekrivanja vsebine med predmeti. Opišite tudi vsebino praktičnega (seminarskega, projektnega ipd.) dela in poimenujte orodja IKT, ki bodo uporabljena pri predmetu
- Študenti si želijo več v spoznavanje prakse usmerjenih pedagoških pristopov tudi na univerzitetnem in magistrskem programu
- Razmislite o spremembi pogojev za vpis na magistrski študij za študente, ki prihajajo z drugih fakultet ali sorodnih študijskih smeri in pripravite uvajalne seminarje za pridobivanje osnovnega znanja, potrebnega za razumevanje snovi na magistrski stopnji, ki ponavlja osnove z nižjih stopenj
- Poiščite način, da bi spodbudili študente, da se odločijo za praktično usposabljanje tudi na študijskih programih, kjer praktično usposabljanje ni obvezno, saj študenti izražajo željo po več praktičnih vsebinah in izkušnjah
- V okviru študija skušajte bolj razviti kompetence študentov na področju mehkih veščin, skupinskega in časovno determiniranega dela.
- Razmislite o pripravi priročnika za mentorje v podjetjih in mentorje usposobite v sodelovanju s podjetji, od koder prihajajo
- Kljub temu, da se učni načrti redno posodabljaajo, namenite posebno pozornost sprotnemu posodabljanju v njih navedene literature, predvsem pri predmetih, ki obravnavajo področja, ki se zelo hitro razvijajo
- Posodobite za predmet relevantne reference nosilcev predmetov (iz njihove bibliografije) v učnih načrtih naslednjih 6 predmetov: Vodenje, Obvladovanje kritične infrastrukture in kadri, Poslovno načrtovanje, Načrtovanje kariere, Organizacija izobraževanja, Seleksijski postopki
- Poskusite bolj poenotiti izgled in strukturo vsebine e-učilnic v Moodle (morda s posredovanjem ustreznih smernic vsem nosilcem predmetov).
- Razmislite o vključevanju zunanjih deležnikov (predstavnikov delodajalcev) v komisije za zagovor zaključnih del
- Čim bolj sodelujte tudi s predstavniki sindikatov
- Kjer je možno, poskrbite za napredovanje pedagoških delavcev ki imajo izvolitve v višji naziv, vendar ne morejo napredovati na primerno delovno mesto

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

• Na visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje na izrednem študiju število dejansko izvedenih kontaktnih ur vaj in/ali predavanj pri nekaterih predmetih ni zadostno in ni skladno z navedbami v Statutu UM in ni v skladu z veljavno zakonodajo.   • Na magistrskem študijskem programu na izrednem študiju število dejansko izvedenih kontaktnih ur vaj pri nekaterih predmetih (ti predmeti so navedeni v besedilu zgoraj) ni zadostno in ni skladno z navedbami v Statutu UM in ni v skladu z veljavno zakonodajo.

Odličnost

Skrb za prilagajanje študija študentom s posebnimi potrebami ali posebnim statusom (osebni pristop, možnost individualnih prilagoditev, razvoj primerne IKT podpore zanje) ter hiter in učinkovit prehod na učenje na daljavo (z uporabo spletnih učilnic in orodja MS Teams).
--

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.